

BARIŞ VE GÜVENLİK

# KENDİ KENDİNE KONUŞMANIN ÖTESİNE GEÇMEK:

Siyaset, Barış ve Toplumlararası İletişim  
Üzerine Gençliğin Algıları

Cihan Dizdaroğlu



Gençlerin siyasete yönelik ilgisizliği sadece gençliğin apolitik olmasıyla ilgili değildir; aksine gençlerin siyasetteki yetersiz temsiliyeti ile siyasetçiler ve siyasi partilere olan güvensizliğiyle ilgilidir.



Kıbrıslı Türk gençliği diğer toplumundaki gençlerle arkadaşlık kurma konusunda Kıbrıslı Rum gençlere göre daha isteklidir.



Diğer toplumu hedef alan 'düşman' veya 'güvenilmez' gibi olumsuz söylemler her iki tarafta da Kıbrıslı gençlerin zihinlerine yön vermemektedir.



Her iki kesimdeki Kıbrıslı gençlerin yarısından fazlası Kıbrıs sorunun hiçbir zaman çözülemeyeceğine inandıklarını belirtmiştir.



# İçindekiler

<b>GİRİŞ</b> .....	3
<b>1. KIBRISLI GENÇLERİN TANIMI</b> .....	5
<b>2. HUKUKİ BİR ÇERÇEVE OLARAK BMGK'NİN 2250 SAYILI KARARI</b> .....	6
<b>3. GENÇLERİN SİYASET, TOPLUMLARARASI İLETİŞİM VE BARIŞ ÜZERİNE ALGILARI</b> .....	7
3.1 Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk Gençlerin Siyasi Tutumları .....	7
3.2 Toplumlararası İletişime Yönelik Gençlerin Algıları .....	10
3.3 Gençlerin Barış Konusundaki Algıları .....	17
<b>4. TARTIŞMA &amp; ÖNERİLER</b> .....	22
<b>5. METODOLOJİ</b> .....	24
Kaynakça .....	26
Ek I: Anket Soruları .....	27

# Şekiller

Şekil 1. Avrupa Parlamentosu Seçimlerinde Oy Kullanımı, 2019 .....	10
Şekil 2. Kıbrıslı Türk ve Rum Gençlerin Siyasete Olan İlgisi .....	10
Şekil 3. Siyasette Temsiliyet.....	11
Şekil 4. Siyasi Kurum ve Kişilere Duyulan Güven Düzeyi .....	12
Şekil 5. Çeşitli Kurum ve Kişilere Duyulan Güven Seviyeleri .....	13
Şekil 6. Uluslararası Üçüncü Taraflara Duyulan Güven .....	14
Şekil 7. Yeni Geçiş Noktalarının Açılmasına Verilen Destek .....	15
Şekil 8. Diğer Tarafa Geçiş Sıklığı .....	16
Şekil 9. Geçiş Noktalarını Kullanma Sebepleri .....	17
Şekil 10. Geçiş Noktalarını KULLANMAMA Sebepleri .....	18
Şekil 11. Diğer Toplumdan Arkadaş Edinme.....	18
Şekil 12. Diğer Toplumdan Arkadaş EDİNMEME Sebepleri (Kıbrıslı Rumlar) .....	19
Şekil 13. Diğer Toplumdan Arkadaş EDİNMEME Sebepleri (Kıbrıslı Türkler) .....	20
Şekil 14. Diğer Toplum ile İletişim Kurma Sıklığı .....	21
Şekil 15. Diğer Toplum ile İletişim Kurulan Yerler.....	22
Şekil 16. Kıbrıslı Türklerle Kabul Edilebilir Etkileşim Şekilleri .....	23
Şekil 17. Kıbrıslı Rumlarla Kabul Edilebilir Etkileşim Şekilleri.....	23
Şekil 18. Müzakerelerin Çözüme Sağlayıp Sağlayamayacağına Dair Düşünceler (%).....	25
Şekil 19. Kıbrıs Sorununun Çözüme Ulaşması Beklenen Tahmini Süre.....	25
Şekil 20. Farklı Çözüm Modellerine Verilen Destek (Kıbrıslı Rumlar).....	27
Şekil 21. Farklı Çözüm Modellerine Verilen Destek (Kıbrıslı Türkler) .....	27
Şekil 22. Olası bir Referandumda Verilecek Oy.....	28
Şekil 23. Çözümün Uluslararası Tarafların Teşvikine Dayalı Olması .....	29
Şekil 24. Barışçıl Bir Çözüme Yönelik Gençlerin Etkisi ve Sorumluluğu .....	30
Şekil 25. İstihdam Durumu .....	36

# GİRİŞ

Bu rapor, üzerine yeterince araştırma yapılmamış önemli bir konuya odaklanmaktadır: Kıbrıs'taki gençliğin siyaset, barış ve toplumlararası iletişim konusundaki algı ve görüşleri. Gençlerin mobilizasyonuna küresel yükselişine paralel olarak, gençliğin sahip olduğu potansiyel akademisyenler için önemli bir gündem haline gelmiş olsa da Kıbrıslı gençliğin sesi hem kendi toplumlarında hem de ülke çapında göz ardı edilmeye devam etmektedir. Kıbrıs gençliğinin durumunu anlatmak için 'kişinin kendi kendine konuşması eylemi' anlamına gelen '*soliloquy*'<sup>1</sup> kelimesinin öneriyorum. Halihazırda Kıbrıslı gençlerin siyasi, toplumsal ve ekonomik özne olmalarını hafife alan bir eğilim mevcuttur ve olmaya da devam edecektir.

Milliyetçi söyleme dayalı bir eğitim sistemi, nesilden nesle aktarılanlar, medya ve siyasette kullanılan milliyetçi söylem ve ortak alanlardaki fiziksel bariyerler nedeniyle Kıbrıslı gençler büyük oranda ötekileştirilmiş durumdadır. Diğer bir deyişle, Kıbrıslı gençler bölünmüş bir toplumun geçmişinden miras kalanlar ile mevcut gerçekler arasında yaşamaya devam etmektedir. Sayısız barış inşası girişiminde yaşanan başarısızlıklara, elitler düzeyinde kapalı kapılar ardında ve 'her şey üzerinde anlaşılana kadar hiçbir konuda anlaşılmamıştır' formatında yürütülen müzakerelere yönelik eleştirilere rağmen, gençler ve kadınlar dahil olmak üzere kamuoyunun daha geniş seviyede barış sürecine dahil etme konusunda süregelen bir tereddüt söz konusudur (Lordos, 2009; Lordos, Kaymak ve Tocci, 2009; Jarraud, Louise ve Filippou, 2013; Pimond ve *Diğerleri*, 2019). Toplum liderleri kendileri için kabul edilebilir bir anlaşmanın tüm Kıbrıslıların ihtiyaçlarına yanıt vereceği varsayımıyla hareket etmeye devam etmektedir. Buna karşın, McEvoy-Levy'nin (2001, s. 5) belirtildiği üzere, 'bir barış anlaşmasının sürekliliği sonraki nesillerin anlaşmayı kabul edip ya da etmemesine, barış sürecinde sosyalleşme şekillerine ve barış süreciyle nelerin başarılı olduğuna dair algılarına dayanmaktadır'. Gençlik; gündelik hayatlarındaki aktiviteleri, diyalog ve etkileşimleri yoluyla toplum içerisinde toplumsal güven ve sosyal uyum inşa eden nesildir.

Beş yıl önce, Hatay ve Charalambous (2015) tarafından hazırlanan ve PRIO Cyprus Centre ile Friedrich Ebert Stiftung tarafından ortaklaşa yayımlanan raporda, Annan Planı referandumu ve referandum sonrası dönemde adanın her iki tarafındaki Kıbrıslı gençlerin 'oy verme modellerinin radikal anlamda farklılık gösterdiğine' dikkat çekilmiştir. O dönemin gençliği artık günümüzün yetişkinleri olduğundan gençliğin geleceğe yönelik umutlarında bir değişim olup olmadığını, diğer toplum hakkındaki algılarını, barış sürecine hazır olma ve bir arada yaşama isteklerini gözlemlemek adına gençlik algılarındaki trendlerin düzenli olarak incelenmesi çok önemlidir.

Adada uzun zamandır devam eden çözümsüzlük dolayısıyla 'Kıbrıs Sorunu' neredeyse hemen her boyutuyla literatürde önemli bir yer tutarken, şaşırtıcıdır ki Kıbrıslı gençlerin rolü az sayıda çalışma dışında çok nadir şekilde akademisyenlerin dikkatini çekmiştir (Hadjipavlou ve Kanol, 2008; Lordos, Kaymak ve Tocci, 2009; UNDP, 2009; Kanol, 2013; Hatay ve Charalambous, 2015; Özgür, Köprülü ve Reuchamps, 2017). Tabii ki Kıbrıs bu konuda yalnız değildir. Gençliğin rolü ve katkılarına ilişkin tartışmalar yakın zamanda başlamış ve konunun önemini ortaya çıkarmış olsa da, gençliğin etkisi ve sesi çoğu zaman göz ardı edilmekte ya da önemsiz görülmektedir (Dizdaroğlu, 2020b). Bu trend çatışma sonrası durumlarda gençliğin olumlu katkılarına odaklanan -özellikle de barış inşası konusunda- eleştirel çalışmalar çerçevesinde değişmeye başlamıştır. Söz konusu olumlu katkılar aynı zamanda BM Güvenlik Konseyi (BMGK) kararlarına ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve ABD Uluslararası Kalkınma Ajansı (USAID) gibi kuruluşların raporlarına da yansımıştır. BM Güvenlik Konseyi'nin (BMGK) 9 Aralık 2015 tarihinde kabul edilen 2250 sayılı 'Gençlik, Barış ve Güvenlik' konulu kararı tüm bu çabaların bir sonucu olarak doğmuş ve gençliğin çatışma ve çatışma sonrası ortamlardaki etkisini tanımaya yönelik önemli bir adım olmuştur.

Tarihi nitelikteki 2250 sayılı BMGK kararı sonrasında kaydedilen tüm ilerlemeye karşın, halen daha birçok ülkede gençliğin sesini etkin bir şekilde kapsamak adına yapılması gereken çok fazla şey bulunmaktadır; bu türden bir girişimin hem gençliğe yönelik algılarda ciddi bir değişime hem de ülkedeki siyasi istekliliğe paralel bir şekilde yürütülmesine ihtiyaç vardır (Dizdaroğlu, 2020a). Kıbrıs, gençliğin katkı ve deneyimlerini kullanmak adına daha fazla çaba göstermesi gereken ülkelerden bir tanesidir. On yıl önce Kıbrıs konusunda hazırlanan ilk Kıbrıs

<sup>1</sup> '*soliloquy*' (kendi kendine konuşma) kelimesi, Ortaçağ Latin döneminde kullanılan, Latince'deki *solus* - 'yalnız' - ve *loqui* ('konuşmak') kelimelerinden türemiş '*soliloquium*' kelimesinden gelmektedir. Kelime aynı zamanda Augustine tarafından yazılmış Latince '*Liber Soliloquiorum*' bilimsel eserin çevirisinde de kullanılmıştır (Etymonline, 2020).

İnsani Kalkınma Raporu'nda (*Human Development Report*) da belirtildiği üzere, siyasetçiler gençlere barış sürecinin bir parçası olmaları adına hiçbir fırsat tanımamakla birlikte gençlerin algı ve taleplerini de göz önünde bulundurmamaktadır. Buna karşın, Kıbrıslı gençlere 'pasif seyirci rolü' yüklenmiştir (UNDP, 2009, s. 12 ve 164). O günden bugüne çok sınırlı bir ilerleme kaydedilmiştir ve bu rapor da sadece barış süreci değil, aynı zamanda hemen her kademedeki karar verme süreçlerinde yapılması gereken çok sayıdaki konuya odaklanacaktır.

Bu politika raporu, gençliği karar verme ve barış süreçlerine dahil edecek bir strateji belirlemek amacıyla bugüne kadar ihmal edilmiş olan Kıbrıslı gençlere odaklanmaktadır. İlk bölüm kısaca Kıbrıslı gençliği tanımlamaya odaklanırken bir sonraki bölümde gençliğin katılımına yönelik hukuki bir çerçeve olarak BMGK 2250 sayılı kararı tanıtılmaktadır. Daha sonra ise, siyaset, toplumlararası iletişim ve barış konulu üç alt başlık altında anket bulguları sunulmaktadır. Son bölüm ise, bir eylem stratejisi tasarlamak amacıyla tartışma ve öneriler kısmına odaklanmaktadır. Gençliğin bu süreçlere etkin bir şekilde nasıl dahil edilebileceğini – BM Güvenlik Konseyi'nin 2250 sayılı kararında (2015) ortaya koyulan beş ayak doğrultusunda – ortaya koyan bu raporun, akademisyenler, politika uzmanları, sivil toplum örgütleri ve sahada faal olarak çalışan uluslararası üçüncü taraflar arasında bir tartışma başlatması umulmaktadır.

## 1

# KIBRISLI GENÇLERİN TANIMI

Gençlik kavramının evrensel anlamda kabul edilen bir tanımı bulunmamasıyla birlikte bu kavram yaş, toplumsal ve kültürel roller ile psikolojik faktörler ile açıklanmaya çalışılmaktadır (Özerdem ve Podder, 2015, s. 1–3). Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 'Gençlik, Barış ve Güvenlik' konulu 2250 (2015) sayılı kararı gençliğin 18 ile 29 yaş arasındaki kişilerden oluştuğunu ifade ederken, tanımlar arasındaki farklılıkları göz önünde bulundurarak 'ulusal ve uluslararası bağlamda gençlik kavramının tanımında farklılıklar olabileceğini' belirtmektedir (S/RES/2250, 2015). Gençlik için standart bir yaş aralığı bulunmazken bu yaş aralığının alt seviyesi Ürdün'de 12 yaşa kadar inebilirken, Kıbrıs dahil farklı ülkelerde üst sınır 35 yaşına kadar çıkabilmektedir. Kıbrıs Gençlik Kurulu (*Youth Board of Cyprus*) tarafından hazırlanan ve 2017 yılında kabul edilen Kıbrıs Ulusal Gençlik Stratejisi<sup>2</sup> gençlik kavramını 14 ile 35 yaş arasındaki bireyler olarak tanımlamaktadır. Buna karşın, diğer birçok çok ülke ile ulusal ve uluslararası örgütte olduğu gibi Kıbrıslı genç nüfusu için geçerli olan farklı yaş aralıkları olduğunu da belirtmek gerekmektedir.<sup>3</sup>

Tüm bu birbiriyle çatışan veya çakışan kronolojik sınırlar tutarsızlıkları bünyesinde barındırmaktadır ve büyük oranda bir ülkenin toplumsal ve kültürel bağlamında değerlendirilmektedir. Öte yandan, bazı akademisyenler gençliğin doğal olmayan ve kişisel ilişkiler, toplumsal uygulamalar, siyaset, yasalar ve kamu politikaları ile bütünleşmiş kategorilerle ilgili 'toplumsal olarak inşa edilmiş' bir kavram olduğunu öne sürmektedir (Honwana, 2012, s. 11). Gençler onları toplumun diğer kesimlerinden ayıran yaş, otorite, sosyal statü, yetki, yetenek, haklar, bağımlılık/bağımsızlık, bilgi ve sorumluluk gibi çeşitli sosyal özelliklerle şekillenmektedir (Durham, 2004, s. 593).

'Psikolojik perspektiften' kimin genç olduğunu anlamak çocukluk ile yetişkinlik arasındaki geçiş dönemi ile ilgilidir. Bu bakış açısı net bir geçişi zorunlu kılmamakla birlikte, medeni hal, çocuk sahibi olma, toprak sahibi olma ve dini ya da ruhani durum gibi bazı göstergeler bulunmaktadır. Bununla birlikte, bir kişi resmi yaş aralığının üstünde dahi olsa hala genç olarak kabul edilebilmektedir. Bazı Afrika ülkelerinde, bu geçiş dönemi daha da uzundur: Honwana (2013) bu evreyi 'bekleme halinde olma' (*waithood*) olarak tanımlamaktadır, bu çerçevede 40 yaşında işsiz veya evlenmemiş bir kişi dahi 'genç bir insan' olarak kabul edilebilmektedir.

Tanımlarla ilgili tüm bu zorluklara ek olarak, Kıbrıslı gençleri net olarak ortaya koyma anlamında bir zorluk daha bulunmaktadır: Ada'da devam eden ayrılık kaynaklı kesin olmayan demografik veriler.<sup>4</sup> Buna karşın, Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk gençlerin bir arada adanın toplam nüfusunun yaklaşık yüzde 20-25'ini oluşturduğu ifade edebilmek mümkündür.<sup>5</sup> Kıbrıslı gençler ülkelerinde sadece önemli bir demografik gösterge değildir, aynı zamanda çözülemez olarak görünen Kıbrıs sorununa barışçıl bir çözüm bulunması konusunda sorumluluk taşıdığına düşünen aktif öznelerdir.

2 1994 yılında kurulan Kıbrıs Gençlik Kurulu, Kıbrıs Cumhuriyeti Meclisi'nde temsil edilen siyasi partilerin gençlik kolları temsilcilerinden oluşmakta ve Eğitim ve Kültür Bakanlığı himayelerinde çalışmalarını sürdürmektedir. Buna karşın, genel anlamda Kıbrıs Rum gençlerine odaklandığı ve strateji, faaliyetleri ya da raporları incelendiğinde Kıbrıslı Türk gençlerini içermediğinden Kurul kapsayıcı bir yapıya sahip değildir.

3 Örneğin, Gençlik İstihdamına Yönelik Ulusal Eylem Planı (*the National Action Plan for Employment*) gençliği 15-29 yaş aralığındaki bireyler olarak kabul ederken, 2007 yılında hazırlanan Kıbrıs'taki gençlik politikası hakkındaki Avrupa Konseyi raporu, 'uluslararası değerlendirme ekibi Kıbrıs'taki 'gençlik' için geçici tanımda 10 ile 25 yaş arasındaki bireyleri kabul etmektedir' demiştir. Kıbrıs İnsani Kalkınma Raporu ise Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (*United Nations Development Programme*) daha kısıtlı yaş aralığı olan 15-24 yaşını kabul etmektedir.

4 Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) sadece Türkiye Cumhuriyeti tarafından tanınmaktadır. Mustafa Akıncı Türkiye ve Kıbrıslı Türkler için KKTC Cumhurbaşkanı olarak görev yapsa da uluslararası toplum Akıncı'yı Kıbrıslı Türklerin toplum lideri olarak görmektedir. Kıbrıs Cumhuriyeti uluslararası bağlamda adanın tümünden sorumlu yönetim olarak kabul edilirken, günümüzde Kıbrıs adasının tümü Avrupa Birliği üyesi olarak görülmektedir. Fakat, AB müktesebatı Kıbrıs sorununa siyasi bir çözüm bulununcaya kadar adanın kuzeyinde askıdadır (bkz. Katılım Antlaşması Protokol no.10).

5 Kıbrıs Cumhuriyeti, devletin kontrolünde olan alana göre nüfus sayımı istatistiklerini açıklarken, Kuzey Kıbrıs'ın nüfusu tartışmalı bir konudur. Nüfus konusunda daha fazla detay için bkz. Mete Hatay (2017), *Kuzey Kıbrıs'ta Nüfus ve Siyaset: 2011 Nüfus Sayımı Işığında Kuzey Kıbrıs'ın Etnik-demografisine Genel bir Bakış [Population and Politics in North Cyprus: An Overview of the Ethno-demography of North Cyprus in the Light of the 2011 Census]*. PRIO Cyprus Centre ve Friedrich-Ebert-Stiftung.

## 2

## HUKUKİ BİR ÇERÇEVE OLARAK BMGK'NİN 2250 SAYILI KARARI

Yıllarca süren lobi faaliyetlerinden ardından BM Güvenlik Konseyi 9 Aralık 2015'te, 'genç kişilerin çatışma ve çatışma sonrası ortamlarda barış inşasına olumlu katkıları ve kapsayıcı katılımlarını teşvik eden bir zemin oluşturulması' yönünde gençlerin geçmişte ortaya koyduğu çabaları kabul eden 'Gençlik, Barış ve Güvenlik' konulu ve 2250 (2015) sayılı kararı kabul etmiştir. BM Güvenlik Konseyi'nin bu kararı çerçevesinde gençlerin özellikle barış süreçlerine katılımlarını sağlayacak beş ana ayak tanımlamıştır (S/RES/2250, 2015):

**KATILIM:** Çatışmanın önlenmesi ve çözümü için karar verme sürecinin tüm kademelerinde gençlerin katılımını artırmak adına yollar aramaları için üye devletleri teşvik etmektedir. Aynı zamanda, barış anlaşmalarının müzakere ve uygulama aşamalarına gençlerin katılım ve görüşlerini göz önünde bulundurmaları için ilgili tüm aktörlere de çağrıda bulunmaktadır.

**KORUMA:** Bu ayak, silahlı çatışma dönemleri ve sonrasında sivilileri ve özellikle de gençleri her türlü cinsel ve cinsiyete dayalı şiddetten korumaya odaklanmaktadır.

**ÖNLEME:** Üye devletler gençlerin göz önünde bulundurulduğu bir ortam yaratılması ve şiddetin önlenmesi ile sosyal uyum çaba ve faaliyetlerinde gençlerin yeterli düzeyde desteklenmesi konusunda teşvik edilmektedir. Bu ayak barış kültürü, hoşgörü ve gençleri içeren kültürlerarası ve dinler arası diyalogun desteklenmesini de içermektedir.

**ORTAKLIK:** Üye devletler gençliğin ihtiyaçlarını karşılamak ve çatışma ve çatışma sonrası hallerde gençlerin barış çabalarına olan katılımlarını sağlamak adına siyasi, mali, teknik ve lojistik destek sistemlerini artırmalıdır. Üye devletler şiddet eğilimli, aşırı söylemlere karşı durmak adına ilgili yerel topluluklar ve sivil toplum temsilcileri ile bir araya gelmeleri talep edilmektedir.

**AYRILMA VE YENİDEN ENTEGRASYON:** Bu ayak, silahsızlanma, demobilizasyon ve yeniden entegrasyon faaliyetlerinde bulunan tüm aktörleri silahlı çatışmadan etkilenen gençlerin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmaya teşvik etmektedir. Aynı zamanda da gençliğin marjinalleşmesini önlemek ve barış kültürünü desteklemek adına tasarlanmış ilgili eğitim olanakları üzerinden gençlerin yetenek ve becerilerine yatırım yapmanın önemi vurgulanmaktadır.

BMGK daha sonra aldığı ve gençlerin çatışma önleme ve çözümlüne katılımını destekleyen 2419 (2018) sayılı kararı ile de 2250 sayılı kararın uygulanmasına yönelik kararlılığını ortaya koymuştur. 2250 sayılı kararın geçmesiyle en azından gençliğin 'esaslı rolünün' kabul edilmesi ile barış ve güvenlik alanlarında görünürlüklerinin artması bakımından önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Buna karşın, kararın uygulanmasına yönelik BM Genel Sekreteri raporunda da belirtildiği üzere, halen daha bazı giderilmesi gereken temel zorluklar bulunmaktadır. Bu zorluklar, 'gençlerin karar verme süreçlerini etkileme yetkinliklerini ve katılımlarını kısıtlayan yapısal engeller; gençlerin insani haklarının ihlal edilmesi ve özellikle gençlerin katılımlarını kolaylaştırılacak yatırımların yetersiz kalmasını' kapsamaktadır (UN Secretary General, 2020, para. 10).

Her durum için geçerli evrensel bir çözüm olmamakla birlikte, Kıbrıs'taki gençlerin ve rollerinin değerlendirilmesi gibi spesifik örnekler üzerinden bir değerlendirme yapmak en iyi yaklaşım olacaktır. BMGK kararı ve kararda öne sürülen beş ayağın tamamı Kıbrıs'taki durum için birebir uygun olmamakla birlikte, kararın içeriğinde dikkat çekilen barış kültürü oluşturmada gençlerin deneyim ve ihtiyaçlarının dahil edilmesi için mekanizmalar yaratma vb. gereklilikler önemlidir. Bu raporda verilen karşılaştırmalı bulgular gençlerin siyaset, barış ve toplumlararası iletişim konusundaki algılarını vurgulamaktadır. Bu da bizlere gençlerin ekonomik, siyasi ve toplumsal özne olma durumunu görmemiz ve onları karar verme ve barış süreçlerine etkin şekilde entegre etmemiz için gerekli eylemleri önceliklendirmemiz konusunda yardımcı olacaktır.



## 3

## GENÇLERİN SİYASET, TOPLUMLARARASI İLETİŞİM VE BARIŞ ÜZERİNE ALGILARI

Bu politika raporu, Ada'nın güneyinde Noverna Analytics ve kuzeyinde Lipa Danışmanlık tarafından iki toplum için eş zamanlı olarak gerçekleştirilen telefon anketinin bulgularını içermektedir. Anket çalışması kuzeyde 30 Kasım 2019, güneyde ise 3 Aralık 2019 tarihinde başlamış ve her iki tarafta da 10 Ocak 2020 tarihinde tamamlanmıştır. Coventry Üniversitesi Etik Kurulu'nun etik onayı alınarak yapılan anket, AB'nin Ufuk2020 araştırma ve inovasyon programı bünyesinde Marie-Sklodowska-Curie hibesi tarafından finanse edilen 'Barış İnşasında Gençliğin Rolü: Kıbrıs Örneği | YOUPEA-CEBUILDER' başlıklı araştırma projesinin bir parçasıdır.

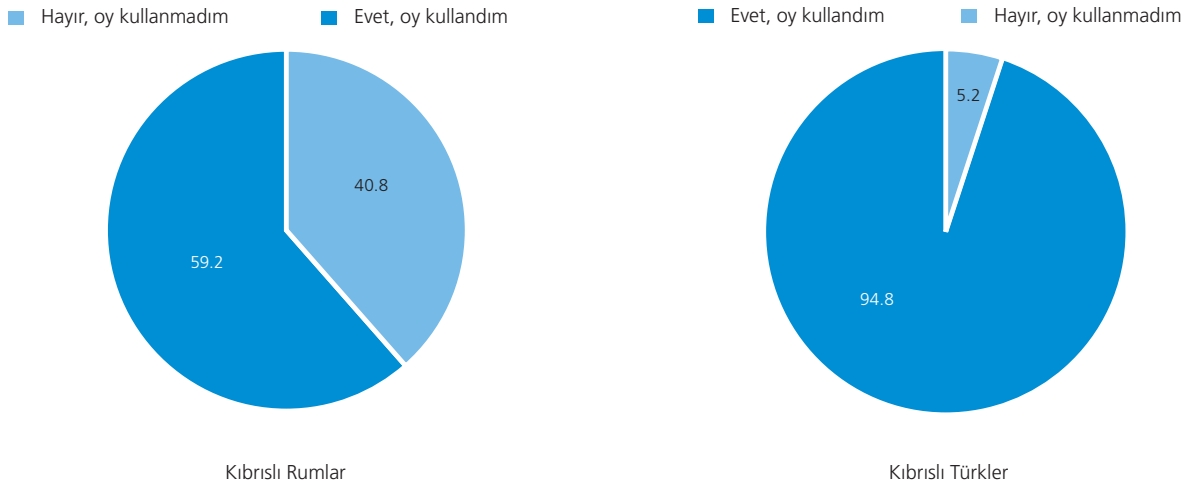
Anket örnekleme 250 Kıbrıslı Rum ve 250 Kıbrıslı Türk'ten oluşmakta ve kadın-erkek eşitliğini gözetmektedir. Her ne kadar da Kıbrıs Ulusal Gençlik Stratejisi'nde gençlik kavramı, 14 ile 35 yaş arasındaki bireyleri kapsıyor olsa da anket katılımcıların yaş aralığı 18 ile 35 yaş arasındadır. Anket ve örnekleme dair detaylar metodoloji bölümünde verilmektedir.

Anket bulgularının karşılaştırmalı analizi üç alt başlık altında ele alınmaktadır: gençlerin siyasi tutumları, toplumlararası iletişimle ilgili gençlerin algıları ve gençlerin barış konusundaki algıları.

### 3.1. KIBRIS RUM VE KIBRISLI TÜRK GENÇLERİN SİYASİ TUTUMLARI

Dünyanın birçok yerinde genç nesillerin siyasi katılımı karamsar bir tablo çizmektedir. Siyasi katılım konusunda en sık kullanılan yöntemlerden biri olan seçime katılım oranı analizi, diğer yaş grupları ile karşılaştırıldığı zaman gençler arasında bu oranın daha düşük olduğunu ortaya koymaktadır. Örneğin, Mayıs 2019'da yapılan Avrupa seçimlerinde 2014 yılından bu yana gençlerin (25 yaş altı) seçime katılım oranlarının arttığını gösterse de, bu oran yine de yaş grupları arasında en düşük seviyededir (European Parliament, 2019b). Bu düşük seyreden seçime katılım oranlarının, özellikle bir önceki Avrupa seçimleri bakımından Kıbrıs için de geçerli olduğunu söyleyebilmek mümkündür (Kanol, 2013). Buna karşın anket sonuçlarında da görülebileceği üzere, gençlerdeki bu oy verme trendi son seçimde Avrupa'dakine benzer bir tabloyu ortaya çıkarmıştır. Kıbrıslı gençlere son yapılan Avrupa Parlamentosu seçimlerinde oy verip vermedikleri sorulduğu zaman, toplam katılım oranının yüzde 44.99 olduğu tespit edilmiş ve Kıbrıslı Rum gençlerin yüzde 40.8'i (Şekil 1) oy verdiğini belirtmiştir (European Parliament, 2019a). Bu oran Kıbrıslı Türk gençlerde sadece yüzde 5.2'dir. Buna karşın, toplam kayıtlı Kıbrıslı Türk seçmen sayısının -81,611- toplam seçime katılım oranının sadece yüz-

Şekil 1  
Avrupa Parlamentosu Seçimlerinde Oy Kullanımı, 2019



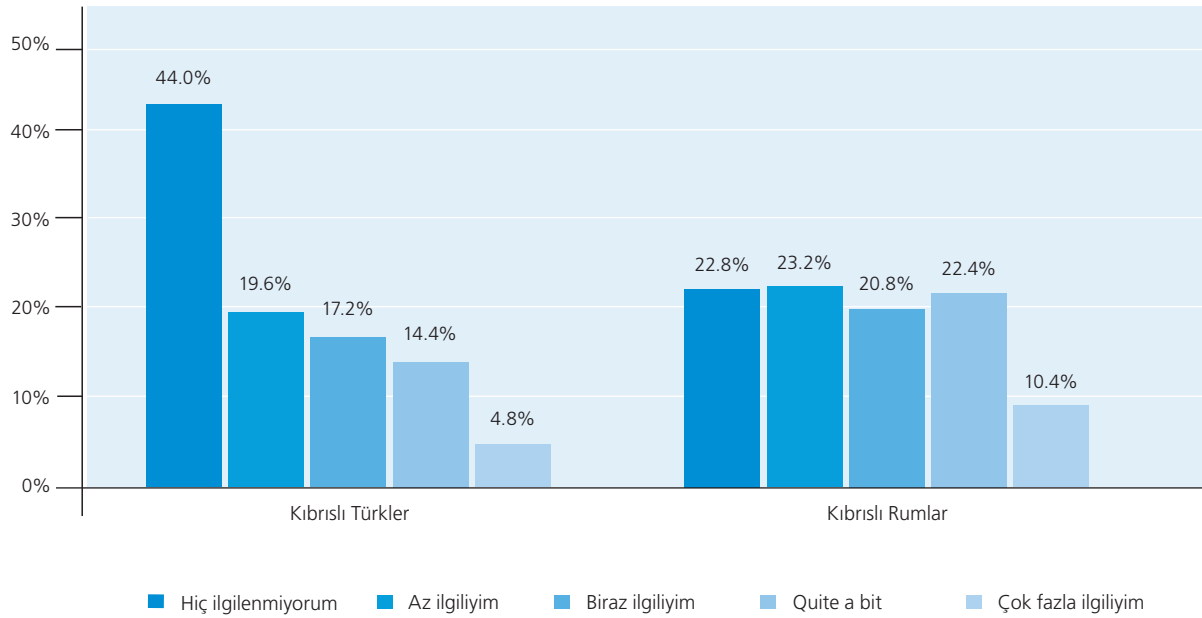
de 2'sini oluşturduğu düşünülürse, Kıbrıslı Türk gençler arasında bu denli düşük bir katılım olması normal kabul edilebilir (Andreou, 2019).

Şekil 2'de de görülebileceği üzere, Kıbrıslı Türk gençlerin yüzde 63.6'sı ve Kıbrıslı Rum gençlerin yüzde 46'sı genel anlamda siyasetle ya 'ilgilenmemekte' ya da 'çok az' ilgilenmektedir. Yine de gençlerin siyasete olan ilgilerinin az olması tek başına gençlerin apolitik olduğu anlamına gelmemektedir. Kıbrıs'taki her iki toplumun gençleri hem siyasette yeterli oranda temsil edilmediklerini düşünmekte (Şekil 3) hem de siyasetçi ve siyasi partilerin değişime yönündeki etkilerine dair güven duymamaktadır (Şekil 4). Gençler siyasete karşı olumsuz bir tutuma sahip olmakla

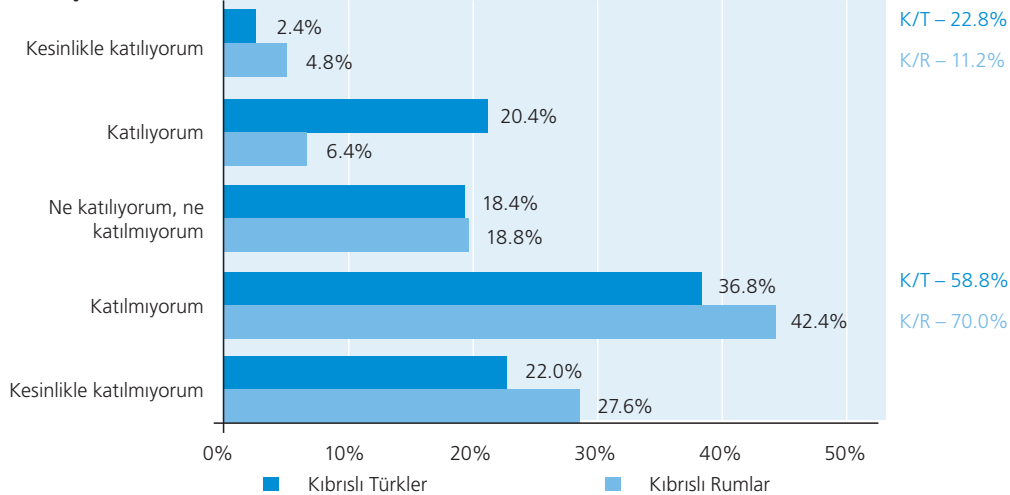
birlikte, Kıbrıslı Rum gençlerinin Kıbrıslı Türk gençlerine göre siyasete daha fazla ilgi duyduklarını söylemek mümkündür.

Şekil 3'te de görüldüğü üzere, Kıbrıslı Rum gençlerinin yüzde 3.70'i ve Kıbrıslı Türk gençlerin ise yüzde 58.8'i siyasette yeterince temsil edilmediklerini düşünmektedir; buna karşın çok az sayıda Kıbrıslı Rum ve Türk genci temsilcilerinin yeterli olduğunu düşünmektedir. Bu durumla ilgili olarak, 21 yaşındaki bir Kıbrıslı Türk'ün şu sözleri dikkat çekicidir: 'Siyasi partiler genç adayları siyasete teşvik etmek konusunda tereddüt yaşarken, aynı zamanda kapılarını gençlere açma gibi bir niyetleri de yok'. Kıbrıs'ta siyasetteki yaşlı erkeklerin üstünlüğü gençlerin herhangi bir karar organına katılmasına engel oluyor (Dizdaroğlu, 2020b).

Şekil 2  
Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Rum gençlerinin siyasete olan ilgisi

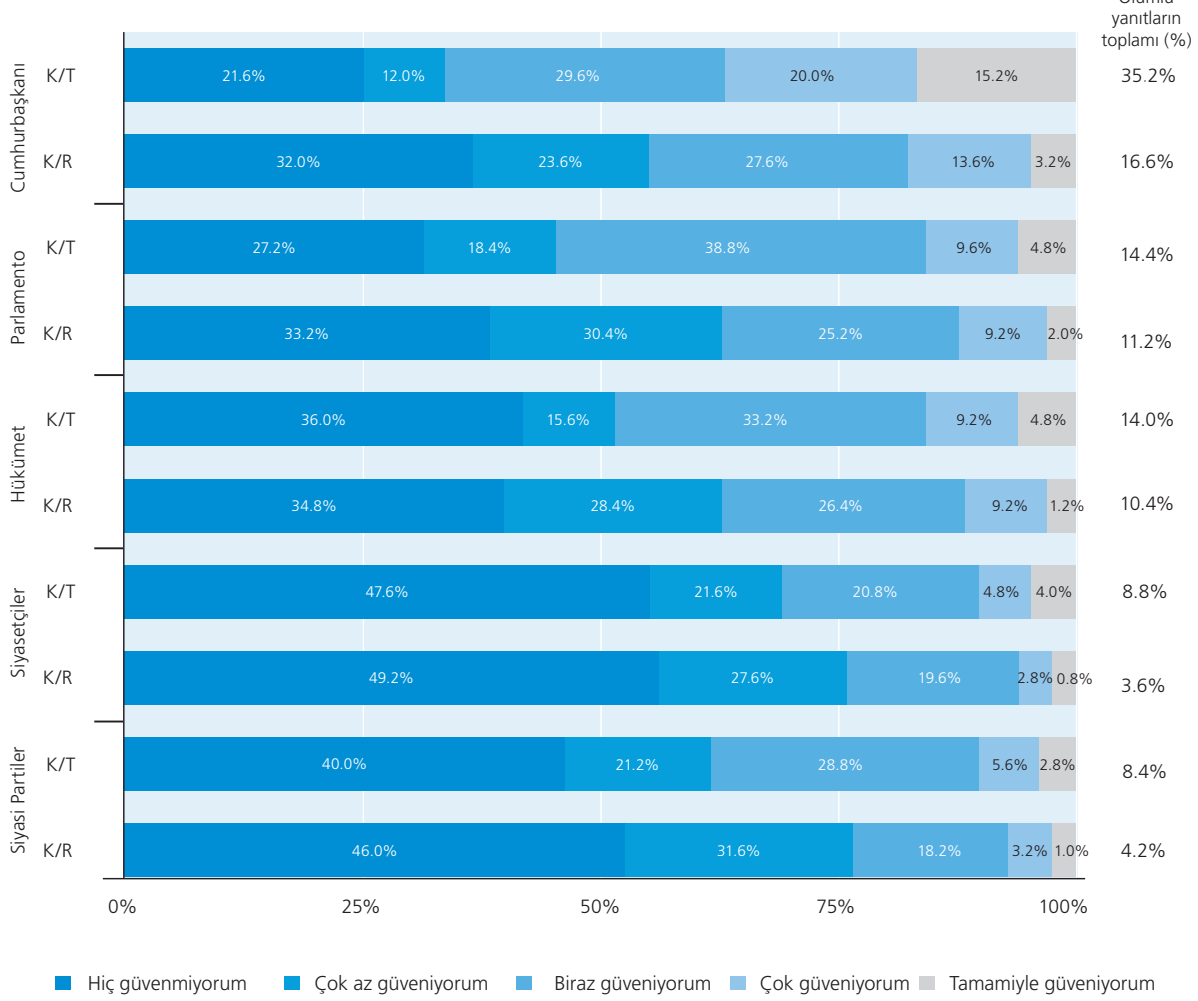


Şekil 3  
Siyasette Temsiliyet



Şekil 4

## Siyasi Kurum ve Kişilere Duyulan Güven Düzeyi



Adanın her iki tarafında da gençler kurum ve kişilere karşı çok fazla güven duymadıklarını ifade etmiştir (Şekil 4). Hükümet, parlamento, siyasi partiler ve siyasetçiler dahil diğer kurum/kişilerle karşılaştırıldığında, adanın her iki tarafında da en fazla güven duyulan kişiler toplum liderleri Mustafa Akıncı (yüzde 35.2) ve Nikos Anastasiades (yüzde 16.8) olmuştur. Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk gençler siyasetçilere güvenleri olmadığını belirterek, tüm siyasi kurum/kişiler arasında siyasetçilerin en az güven duydukları (Kıbrıslı Rum gençler yüzde 49.2 ve Kıbrıslı Türk gençler yüzde 47.6) kişiler olduğunu ortaya koymuşlardır. Her iki tarafta da siyasetçilerden sonra en az güven duyulan kurum/kişilerde ikinci sırayı siyasi partiler ve hükümetler almaktadır.

Çeşitli kurum ve kişiler bir arada değerlendirildiği zaman sıralamalar değişmektedir (bkz. Şekil 5). Güneyde en fazla güven duyulan kurum/kişiler üniversiteler (yüzde 70.4), ordu (yüzde 33.6) ve yargı sistemi (yüzde 33.2) iken, kuzeyde ise ordu (yüzde 60.8), polis (yüzde 40) ve cumhurbaşkanıdır (yüzde 35.2). Orduya duyulan güvenin bu denli yüksek olması, gençlerin güvenlik konusunda duyduğu endişelerin bir yansıması olarak değerlendirilebilir. Bu endişeler özellikle adanın kuzey-

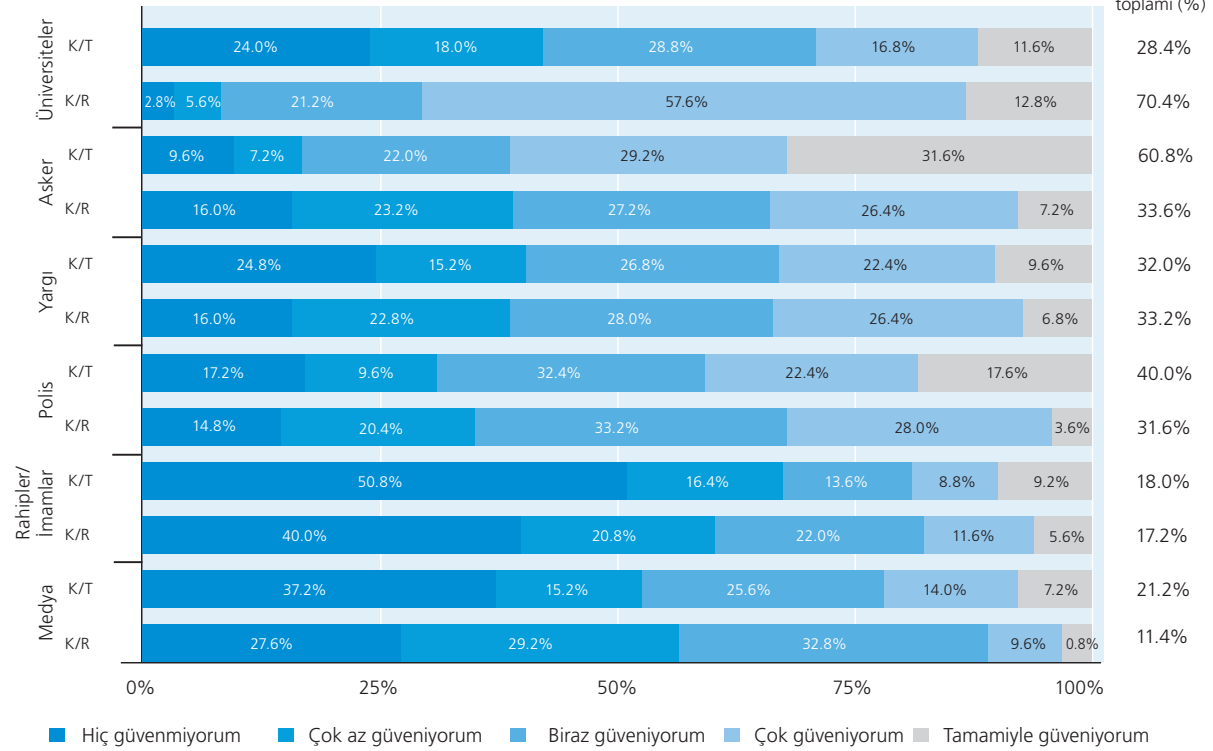
yinde daha fazladır. Şekil 4, 5 ve 6'ya birlikte bakıldığında zaman her iki toplumda da siyasetçiler, siyasi partiler ve hükümetler diğer kişi/kurumlar arasında en az güven duyulan taraflardır. Bu da adanın her iki tarafındaki düşük seçime katılım oranının sebepleri arasında değerlendirilebilir.

Tüm kurum/kişiler ile karşılaştırıldığı zaman, daha önce yapılan ve Kıbrıslı Türklerin laikliği ne denli önemstediklerini ortaya koyan bir çalışmayı (Hatay ve Charalambous, 2015, s. 7) destekleyecek şekilde imamlar en az güven duyulan kişiler olmuştur.

Şekil 6 incelendiğinde ise uluslararası aktörler içerisinde Kıbrıs gençliğinin en çok Avrupa Birliği'ne güvendiği görülmektedir. Neredeyse her üç Kıbrıslı Rum gençten biri AB'ye güven duyduğunu belirtirken, her dört Kıbrıslı Türk gençten biri AB'ye güven duyduğunu ifade etmiştir. Kıbrıslı Türkler, AB'den sonra en fazla BM İyi Niyet Misyonu (yüzde 18.4) ve BM Genel Sekreteri Antonio Guterres'e (yüzde 18) güvenmektedir. Öte yandan, Kıbrıslı Rum gençler için BM Genel Sekreteri (yüzde 16), Kıbrıs'taki BM İyi Niyet Misyonu'ndan daha güvenilir olarak değerlendirilmiştir (yüzde 13.6).

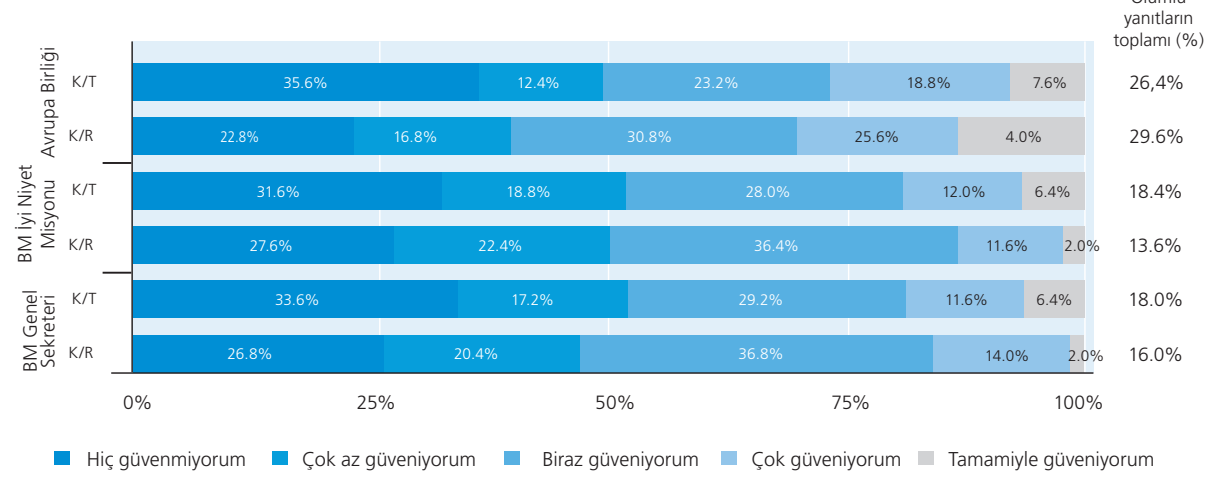
Şekil 5

## Çeşitli Kurum ve Kişilere Duyulan Güven Seviyeleri



Şekil 6

## Uluslararası Tarafra Duyulan Güven



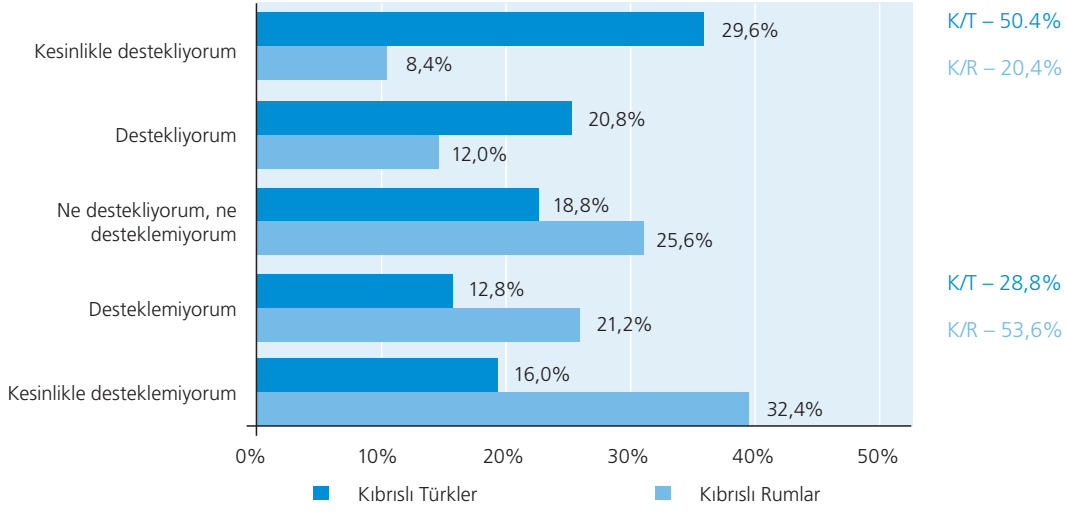
### 3.2 TOPLUMLARARASI İLİŞKİLERE YÖNELİK GENÇLERİN ALGILARI

Kıbrıs'taki gençler bölünmüş bir ülkede doğup büyüdüler. Birçoğunun iki toplum arasında hiçbir temasın olmadığı yıllara dair ya hiçbir anısı bulunmuyor ya da çok az anısı mevcut. Kıbrıs Türk makamlarının BM yönetimindeki Ara Bölge'deki, Yeşil Hat olarak da bilinmektedir, kısıtlamaları kaldırıp kuzey ile güney arasındaki geçişlere izin vermesinin üzerinden 17 seneden fazla bir zaman geçti. Bugün Kıbrıslı gençlerin çok büyük bir çoğunluğunun diğer tarafı ziyaret etme hakkı bulunmaktadır. Geçişler konusunda tek istisna kuzeyde yaşayan Türkiye kökenli kişilere uygulanan kısıtlamalardır.

Daha önce yapılan araştırmalar, on yıllardır süren ayrılıktan sonra, geçiş noktalarının açılmasıyla birlikte iki toplum arasında aşınmış durumdaki güven duygusunda önemli ilerlemeler kaydedildiğini ortaya koymuştur. Yücel ve Psaltis (2019, s. 2–13) tarafından ortaya koyulduğu üzere, gruplar arası etkileşim olumlu sonuçlar ile ilişkilendirilmektedir: azalan önyargı, artan güven ve barış içerisinde bir arada yaşama isteği. Buna karşın, konuyla ilgili diğer bir raporda ise belirli gruplara –uzlaşıya daha dirençli olan Kıbrıslı Rum gençler ile ileri yaştaki Kıbrıslı Türkler– odaklanılmasına ihtiyaç olduğu görülmektedir. Raporda ayrıca kurulacak temasların sayı ve niteliğinin iyileştirilmesi ihtiyacı olduğu da belirtilmektedir (Lordos, Kaymak ve Tocci, 2009). Öte yandan, geniş noktalarının açılmasının Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı

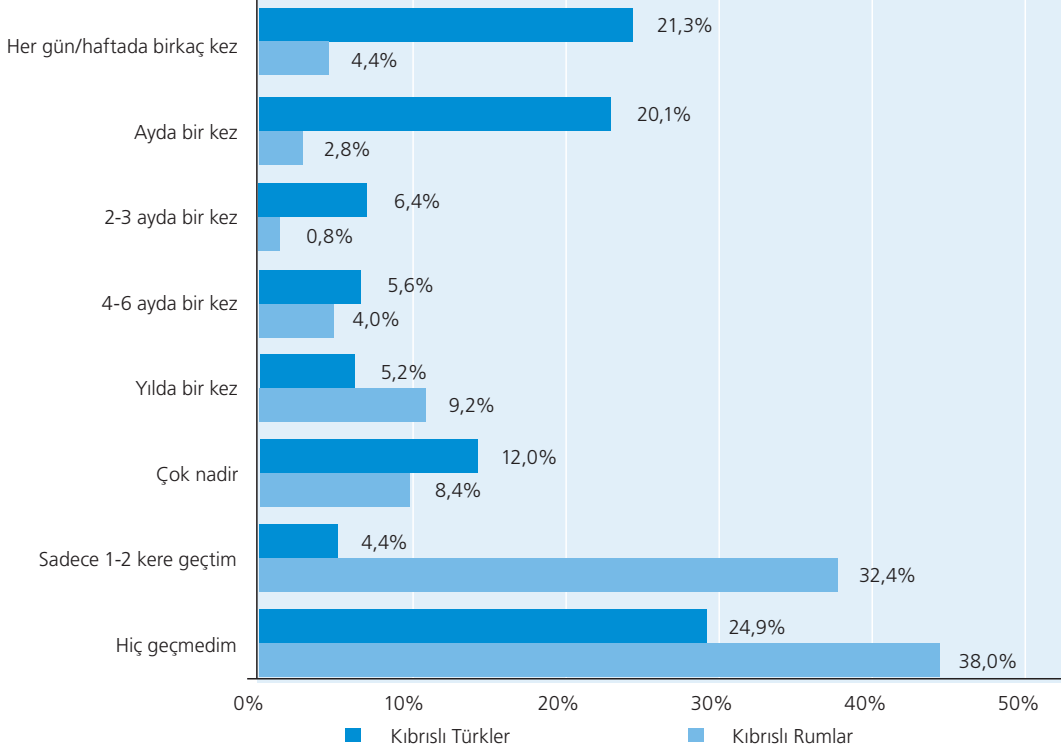
Şekil 7

## Yeni Geçiş Noktalarının Açılmasına Verilen Destek



Şekil 8

## Diğer Tarafa Geçiş Sıklığı



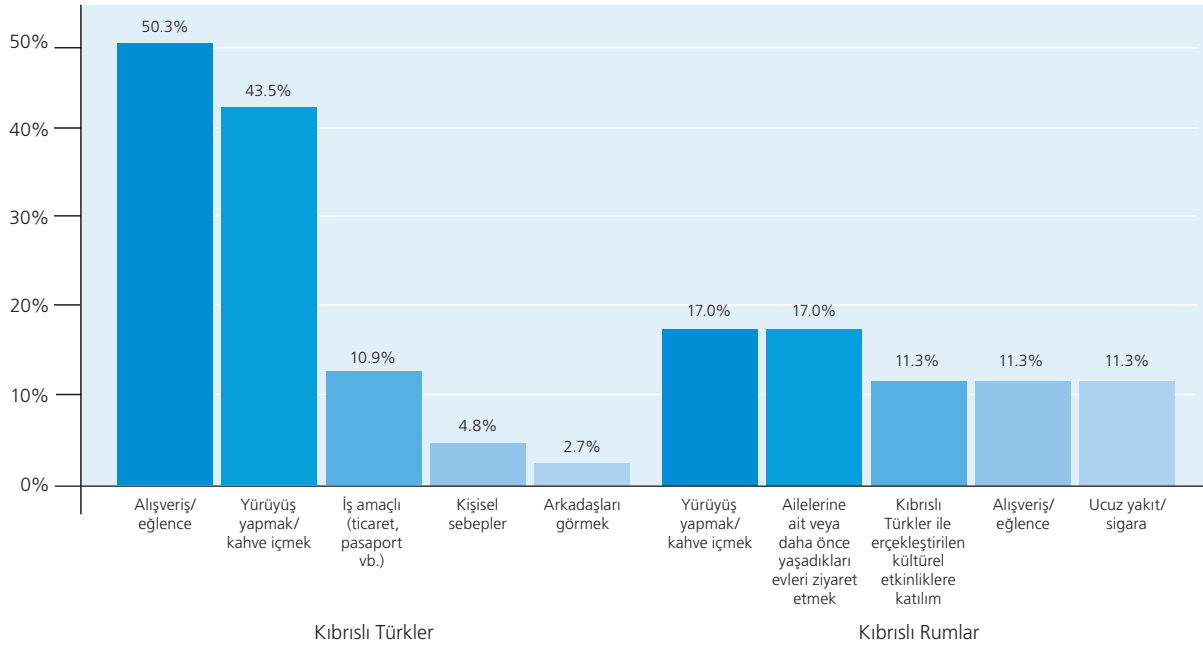
Türk toplamları arasındaki güven seviyesini ileriye götürme konusundaki olumlu etkisi ise yadsınamaz.

Şekil 7’de görüldüğü üzere, iki toplum gençleri yeni geçiş noktalarının açılmasına destek verme konusunda büyük oranda ayrı düşmektedir. Kıbrıslı Türk gençliğinin yarısı yeni geçiş noktalarının açılmasını ‘desteklemekte’ ya da ‘tamamen desteklemekte’; buna karşın Kıbrıslı Rum gençliğinin yarısı tam tersini düşünmekte ve bu fikri ya ‘desteklememekte’ ya da ‘tamamen desteklememekte’dir. Aynı fark geçiş sıklıkları (Şekil 8) ve toplumlarası arkadaşlık edinme (Şekil 11) konularıyla ilgili anket bulgularında da görülmektedir. Kıbrıslı

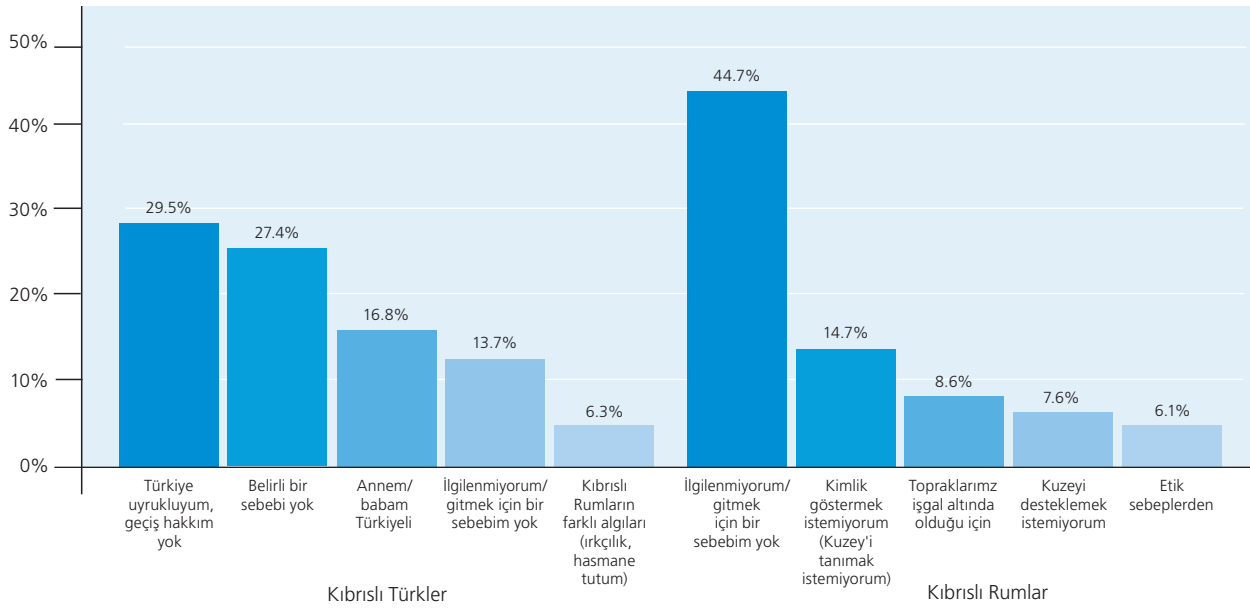
Rum gençleri arasındaki bu olumsuz eğilimler iki toplum arasında diyalogu artırmak için özellikle bu gençlerin tutumlarına odaklanmanın önemini açıkça göstermektedir. Kıbrıslı Türk gençler arasındaki olumlu eğilimin ise sadece bir arada var olmak ile ilgili değil, aynı zaman Kıbrıs Cumhuriyeti’nin AB üyeliğinden gelen olanaklarına erişim ile de ilgili olduğunu belirtmek gerekmektedir.

Kıbrıslı Rum ve Türk gençleri arasında geçiş noktalarını kullanma sıklıkları bakımından da ciddi bir farklılık bulunmaktadır. Kıbrıs Türk gençlerinin yüzde 41,4’ü sınır noktalarını her gün, haftada birkaç kez ya da ayda en az bir kez kullandıklarını

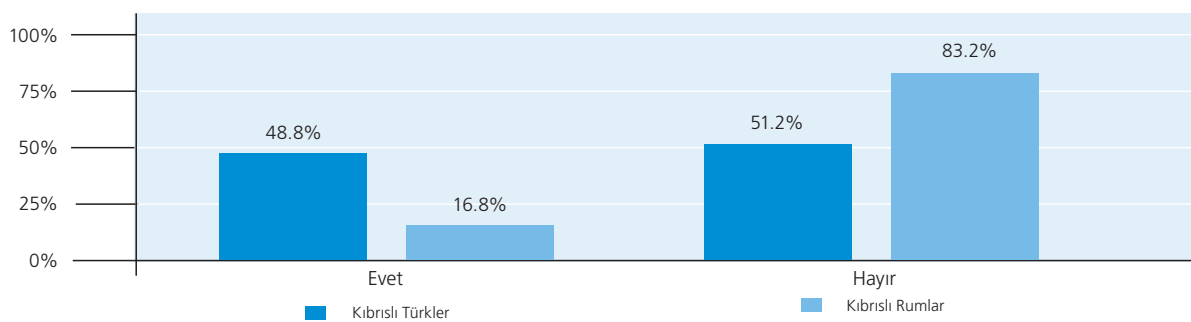
Şekil 9  
Geçiş Noktalarını Kullanma Sebepleri



Şekil 10  
Geçiş Noktalarını KULLANMAMA Sebepleri



Şekil 11  
Diğer Toplumdan Arkadaş Edinme



söylerken, Kıbrıslı Rum gençlerinin sadece yüzde 7.2'si benzer sıklıklarda geçiş noktalarını kullandıklarını ifade etmiştir (Şekil 8). Bir diğer önemli nokta da adanın diğer tarafına hiç geçmemiş olan gençlerin oranıdır. Kıbrıslı Rum gençlerinin yüzde 38'i adanın diğer tarafına hiç geçmediğini söylerken, ankete katılan Kıbrıslı Türk gençlerinin yüzde 24.9'u henüz güneye geçmediklerini belirtmektedir. Öte yandan, sınır noktalarını hiç kullanmamış olan Kıbrıslı Türklerin oranı, geçiş yapmalarına izin verilmeyen Türkiye uyruklu kişilerin oranıyla doğrudan ilişkilidir. Katılımcılar arasında sınır geçiş noktalarını sadece bir ya da iki kez kullananların oranı da Kıbrıslı Rumlar arasında daha yüksektir. Her on Kıbrıslı Rum gençten yedisi adanın diğer tarafına geçme konusunda herhangi istek duymamaktadır.

Katılımcılara en son ne zaman sınır geçiş noktalarını kullandıkları sorulduğunda ise, her beş Kıbrıslı Türk'ten biri o hafta içerisinde geçtiklerini söylemiştir. Benzer şekilde, bu oran da Kıbrıslı Rumlar arasında oldukça düşüktür.

Geçiş noktalarını yılda en az bir kez kullandığını belirten katılımcılara (güneyden 53 katılımcı ve kuzeyden 147 katılımcı) ek olarak geçiş sebepleri sorulmuştur. Açık uçlu sorulara verilen yanıtlar incelendiğinde, Kıbrıslı Rumların yürüyüş yapmak ya da kahve içmek (yüzde 17) ya da ailelerine ait ya da daha önce yaşadıkları evleri ziyaret etmek (yüzde 17) için geçiş yaptıkları görülmektedir.

Diğer yandan Kıbrıslı Türkler ise geçiş noktalarını çoğunlukla alışveriş ve eğlence (yüzde 50.3), yürüyüş yapmak ya da kahve içmek (yüzde 43.5) ya da ticaret, pasaport çıkarmak ya da seyahat için Larnaka Havalimanı'nı kullanmak gibi iş amacıyla kullanmaktadır. Sınır geçiş noktalarını kullanan Kıbrıslı Rum gençlerin öne çıkan geçiş sebepleri arasında ayrıca alışveriş ve eğlence, ucuz yakıt ve sigara, Kıb-

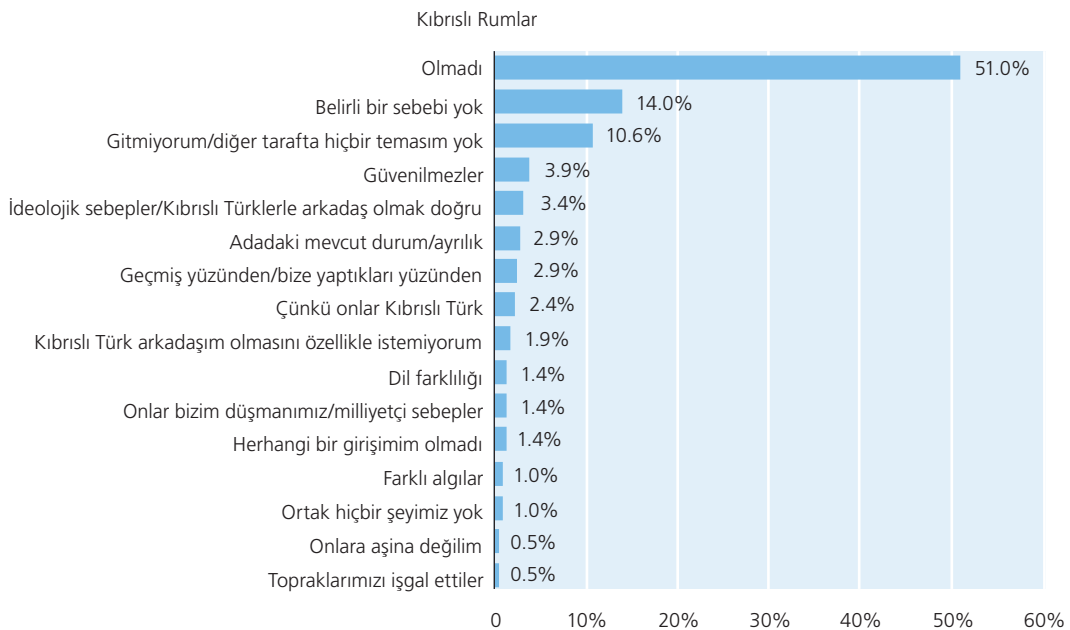
rıslı Türkler ile gerçekleştirilen kültürel etkinliklere katılım ve tarihi yer ziyaretleri olduğu da ifade edilmiştir.

Şekil 10'da diğer tarafa geçmeme sebepleri verilmektedir. Geçiş noktalarını kullanım sıklıklarını 'daha az sıklıkta', 'hiçbir zaman' ya da 'sadece bir veya iki kez' olarak belirten katılımcılara (bu yanıtları veren katılımcıların 197'si güneyden ve 103'ü de kuzeydendir) bu yönde bir soru yöneltilmiştir. Sınırdan geçiş yapmama sebepleriyle ilgili açık uçlu soruya verilen yanıtlara bakıldığında zaman güneydeki katılımcılar ilgilenmediklerini ya da gitmek için herhangi bir sebepleri olmadığını (yüzde 44.7), kimlik göstermek istemediklerini (yüzde 14.7) ve topraklarının işgal altında olmasına sinirlendiklerini (yüzde 8.6) ifade etmiştir. Bu yanıtları 'kuzeyi desteklemek istememe' (yüzde 7.6) ve 'etik sebepler' (yüzde 6.1) izlemektedir.

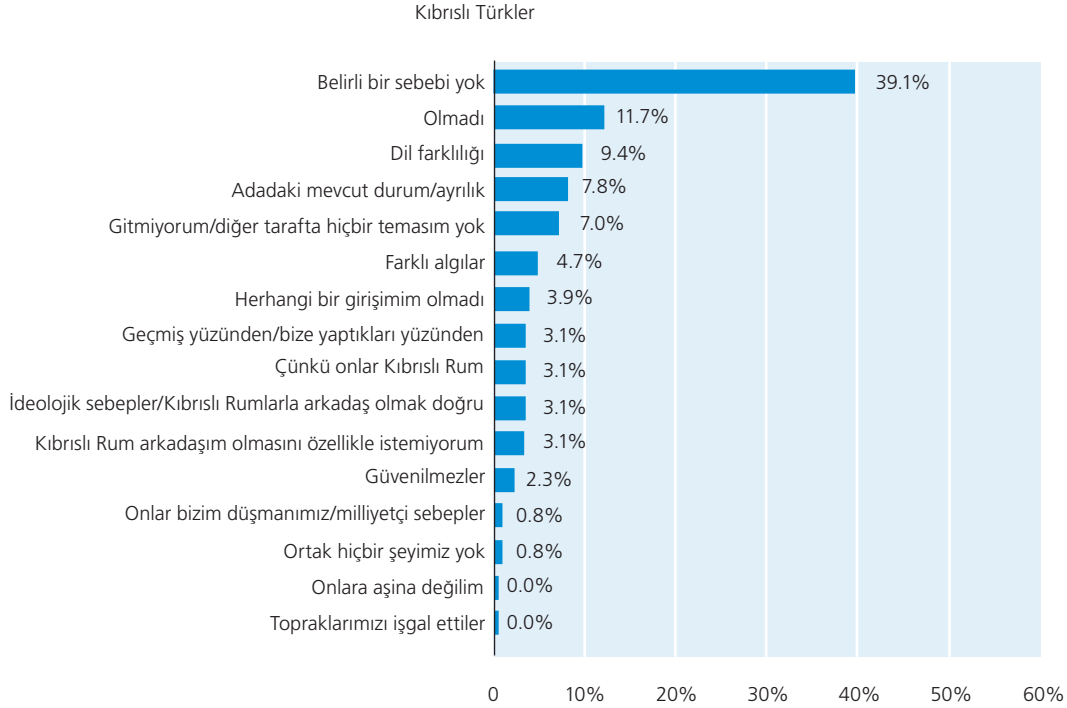
Kuzeydeki katılımcıların diğer tarafa geçmeme sebepleri ise güneydeki katılımcılarınkinden oldukça farklıdır. Katılımcıların çoğu 'Türkiye uyruklu olduklarını' (yüzde 29.5) ya da 'yerleşiklerin çocukları olduklarını' (yüzde 16.8) – yani sınır geçiş noktalarını kullanım hakları bulunmadığını – belirtmiştir. Kıbrıslı Türk gençlerinin verdiği diğer yanıtlar ise 'belirli bir sebebin olmaması' (yüzde 27.4), 'ilgilenmeme/gitmek için herhangi bir sebebinin olmaması' (yüzde 13.7) ve 'Kıbrıslı Rumların farklı algıları' (yüzde 6.3) olmuştur.

Diğer toplumdaki kişilerle arkadaşlık kurma tutumları hakkında soru yöneltiltiği zaman Kıbrıslı Türklerin Kıbrıslı Rumlara göre bu türden ilişkilere daha açık olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Şekil 11'de de görülebileceği üzere, Kıbrıslı Türk katılımcıların yüzde 48.4'ü Kıbrıslı Rum arkadaşları olduğunu söylerken, bu oran Kıbrıslı Rum gençlerde yüzde 16.8'e düşmektedir. Arkadaşlığın tanımı ne olursa olsun, ankete yansıyan bu bulgu özellikle Kıbrıslı Türk gençlerinin bir çoğunun ve Kıbrıslı Rum gençlerinin büyük bir çoğunluğunun adanın di-

Şekil 12

**Diğer Toplumdan Arkadaş EDİNMEME Sebepleri (Kıbrıslı Rumlar)**

Şekil 13

**Diğer Toplumdan Arkadaş EDİNMEME Sebepleri (Kıbrıslı Türkler)**

ğer tarafında arkadaşı olmadığını göstermektedir. Bu bulgular her iki toplumun gençleri arasındaki zayıf iletişimi gözler önüne sermektedir – ve bu durum nüfusun büyük bir kesimi için de benzerlik göstermektedir.

Şekil 12 ve 13 diğer toplumdan arkadaş edinip edinmeme nedenleri ile ilgili katılımcılar tarafından verilen yanıtları göstermektedir. Kıbrıslı Rum gençlerin (250 gençten 208'i) en sık verdikleri yanıtlar şu şekildedir: 'olmadı' (yüzde 51), 'belirli bir sebebi yok' (yüzde 14) ve 'ziyaret etmediğimden diğer tarafta hiçbir temasım yok' (yüzde 10.6). Bu eğilim, sıralaması farklı da olsa ilk iki yanıt aynı olmakla birlikte Kıbrıslı Türklerde (Kıbrıslı Rum arkadaşı olmayan 250 gençten 128'i) farklılık göstermektedir. Buna karşın, diğer toplumdan arkadaşı olmayan katılımcılar arasında en yüksek oranla 'belirli bir sebep yok' (yüzde 39.1), 'olmadı' (yüzde 11.7) ya da 'dil farklılığı' (yüzde 9.7) yanıtları verilmiştir. Bu rakamlar diğer topluma karşı kullanılan olumsuz söylemlerin –'düşman' veya 'güvenilmez'– gençlerin düşünce yapılarına açıkça yön vermediğini de göstermektedir. Bu durum, uygun şartların sağlanması halinde gençlerin diğer toplumla bir araya gelme isteklerini de artırabilir.

Şekil 14, her iki toplum arasındaki iletişimin yetersiz olduğuna dair çıkarımı doğrular niteliktedir. Diğer toplumla olan temas sıklığı ile ilgili soru yöneltildiği zaman çok az sayıda katılımcı 'sıklıkla' veya 'çok sık' iletişim içerisinde olduğunu söylemiştir. Her ne kadar bu seviye Kıbrıslı Türk gençleri arasında daha yüksek olsa da, bu rakamlar iki toplum arasında anlamlı bir diyalog yaratma anlamında çok iyimser bir tablo sunmamaktadır. Kıbrıslıların adanın diğer tarafını ziyaret etme sebepleri (alışveriş, eğlence ve iş) de bu çıkarımı destekler niteliktedir.

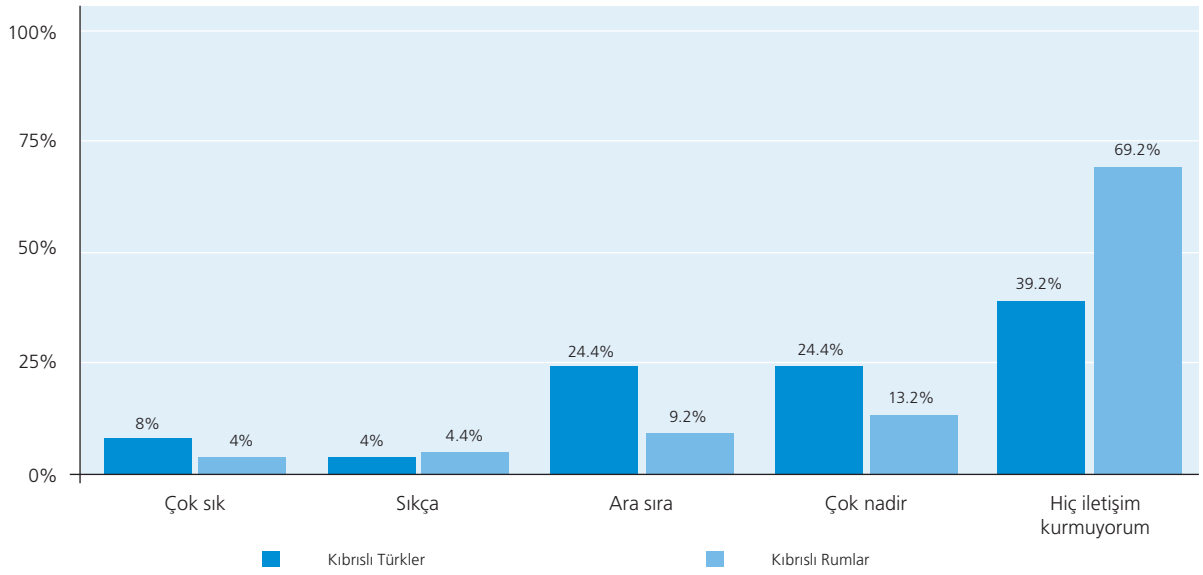
Her iki toplumda da diğer toplumdan kişilerle herhangi bir temasta bulunmayan katılımcıların oranı dikkat çekicidir: kuzeyde yüzde 39.2 ve güneyde yüzde 69.2 (Şekil 14).

Şekil 15 iletişim sıklığından bağımsız olarak ve herhangi bir iletişim kurmayan kişileri dışarıda bırakarak toplumlararası iletişimin nerede gerçekleştiğini yansıtmaktadır. Kıbrıslı Türkler ile daha önce iletişim kurduğunu belirten Kıbrıslı Rumlar (250 katılımcı arasında 77 kişi) kendilerine yöneltilen nerede iletişim kurdukları ile ilgili açık uçlu soruya işyeri (yüzde 35.8), cafe veya mağaza gibi sosyal ortamlar (yüzde 23.9), ev (yüzde 11.9) ve üniversite (yüzde 10.5) şeklinde yanıt vermiştir. Kıbrıslı Türkler (250 katılımcı arasında 152 kişi) de benzer şekilde yanıt vermiştir ve Kıbrıslı Rumlar ile sosyal ortamlar (yüzde 41.7), iş yeri (yüzde 16.3), sosyal medya (yüzde 10.8) ya da yaşadıkları yerlerde (yüzde 10.2) iletişim kurduklarını söylemiştir.

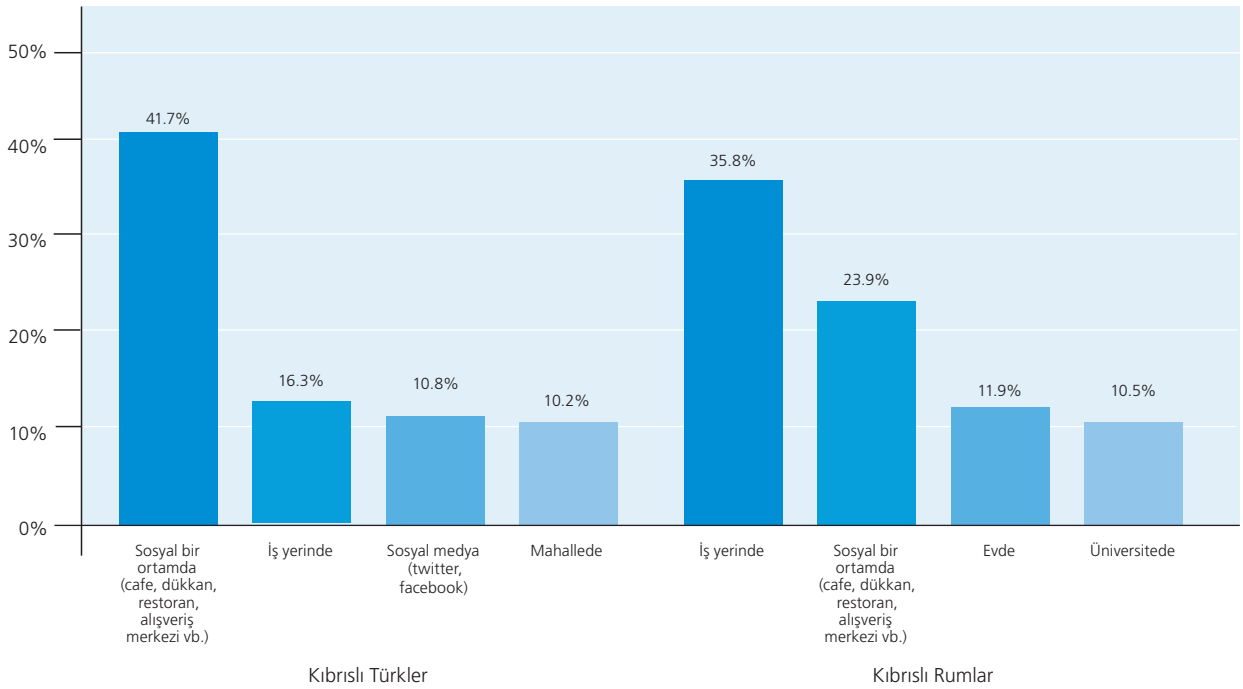
Yukarıda belirtilen rakamlar iki toplum arasındaki düşük seviyedeki etkileşimi ortaya koymaktadır. İletişim derecesine ek olarak, katılımcıların toplumlar arasında kabul edilebilir bir etkileşim kurulmasına yönelik görüşlerini de sorgulamak önemlidir. Şekil 16 ve 17, Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk toplumları arasındaki farklı etkileşim şekillerini vurgulamakta ve aynı zamanda da gençler arasında daha fazla iletişim ya da etkileşim kurulmasına engel olan ciddi ideolojik faktörler olmadığını sonucunu desteklemektedir. Her iki toplumun genç katılımcılarının yarısından fazlası diğer toplumla kurulabilecek çoğu etkileşim türünü kabul edilebilir bulduğundan ötürü aşağıda verilen rakamlar umut vaat etmektedir. Şekil 16 ve 17'de verildiği üzere, diğer toplumdan bir kişinin cumhurbaşkanı olması her iki toplumun da hassas olduğu nokta olarak



Şekil 14  
Diğer Toplum ile İletişim Kurma Sıklığı



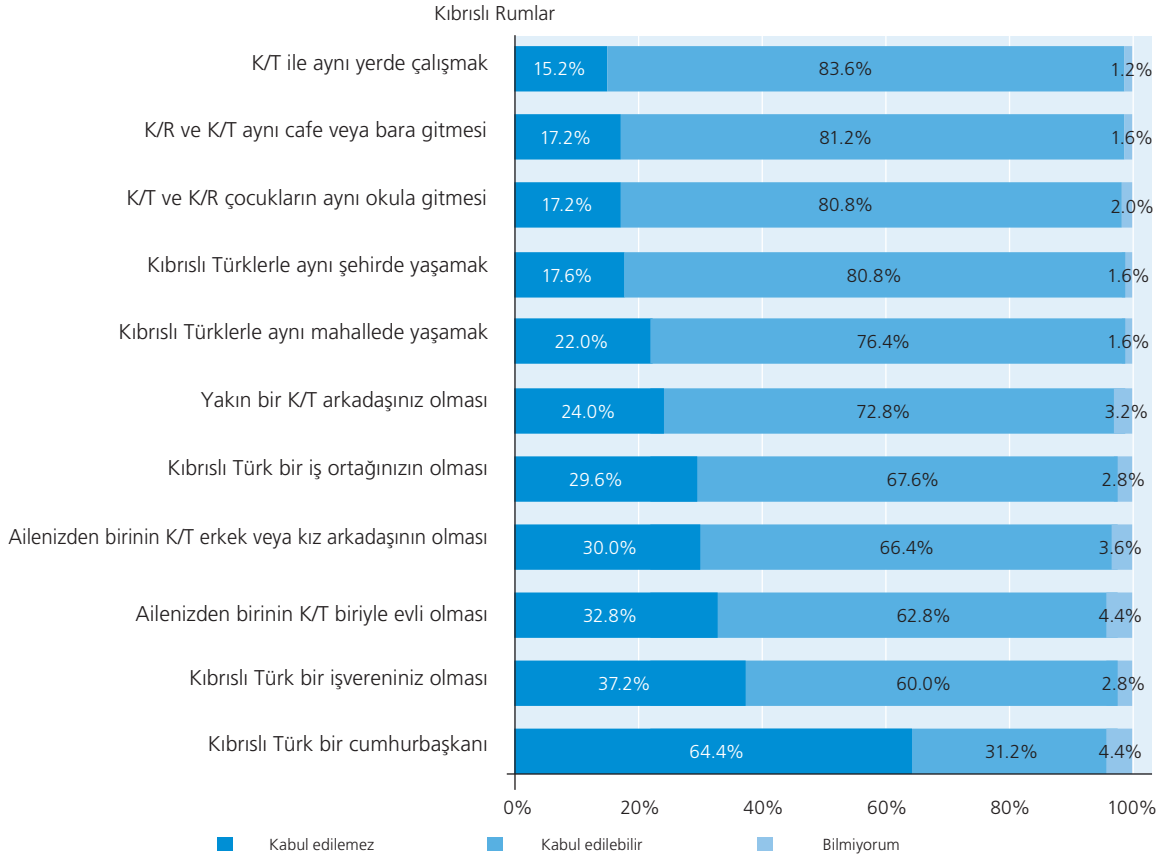
Şekil 15  
Diğer Toplum ile İletişim Kurulan Yerler



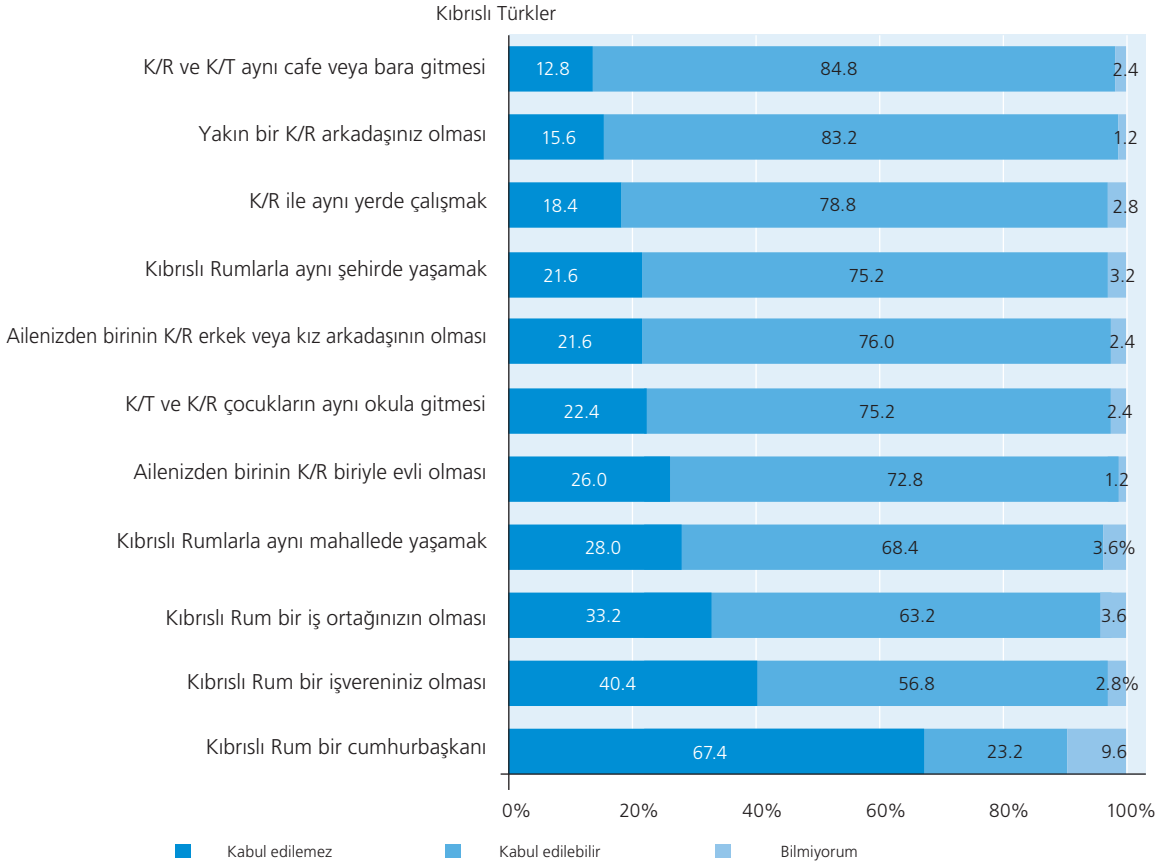
karşımıza çıkmaktadır: güneydeki gençlerin yüzde 64.4'ü ve kuzyedeki gençlerin yüzde 67.2'si bu fikri kabul edilebilir bulmaktadır. Güneyde ise bir Kıbrıslı Türk cumhurbaşkanının olması en düşük kabul edilebilirlik oranını alırken, bunu bir Kıbrıslı Türk tarafından 'istihdam edilmek' (yüzde 37.2) ve 'bir aile ferdinin Kıbrıslı Türk ile evlenmesi' (yüzde 32.8) takip etmektedir. Kuzeyde ise 'bir Kıbrıslı Rum tarafından istihdam edilmek' (yüzde 40.4) ve 'bir Kıbrıslı Rum ile ortak olmak' (yüzde 33.2) kabul edilebilirlikte ikinci ve üçüncü sırayı almak-

tadır. Bu etkileşim hallerinin birçoğunun adanın her yerinde halen daha nadir olduğu bilinmekle birlikte, bu rakamlar radikal bir dönüşüm potansiyeli olduğunu göstermektedir.

Şekil 16

**Kıbrıslı Türklerle Kabul Edilebilir Etkileşim Şekilleri (Kıbrıslı Rumlar)**

Şekil 17

**Kıbrıslı Rumlarla Kabul Edilebilir Etkileşim Şekilleri (Kıbrıslı Türkler)**

### 3.3. GENÇLERİN BARIŞ KONUSUNDAKİ ALGILARI

Küçük bir ada olan Kıbrıs'ta Kıbrıslı Rum ve Türkler arasında uzun süredir devam eden bölünmüşlük Doğu Akdeniz'de yıllardır tartışmalı bir konu olmaya devam etmektedir. Kıbrıs Rum ve Kıbrıs Türk toplumlari, siyasi olarak 55 yıl ve fiziksel anlamda ise 45 yıldan uzun bir süredir bölünmüş olan bir adada yaşamlarını sürdürmektedir. Etnik-milliyetçi kökenlere sahip anlaşmazlık için kapsamlı bir çözüm arayışına çok fazla çaba ve enerji harcanmış olmasına karşın,<sup>6</sup> taraflar henüz bir çözüme ulaşamamıştır. Buna bağlı olarak, anket çalışması aynı zamanda gençlerin sonu gelmeyen çözüm müzakereleri, olası çözüm senaryoları ve gelecekte yapılacak bir referandumda verecekleri muhtemel oy üzerine fikirlerini araştırmaktadır.

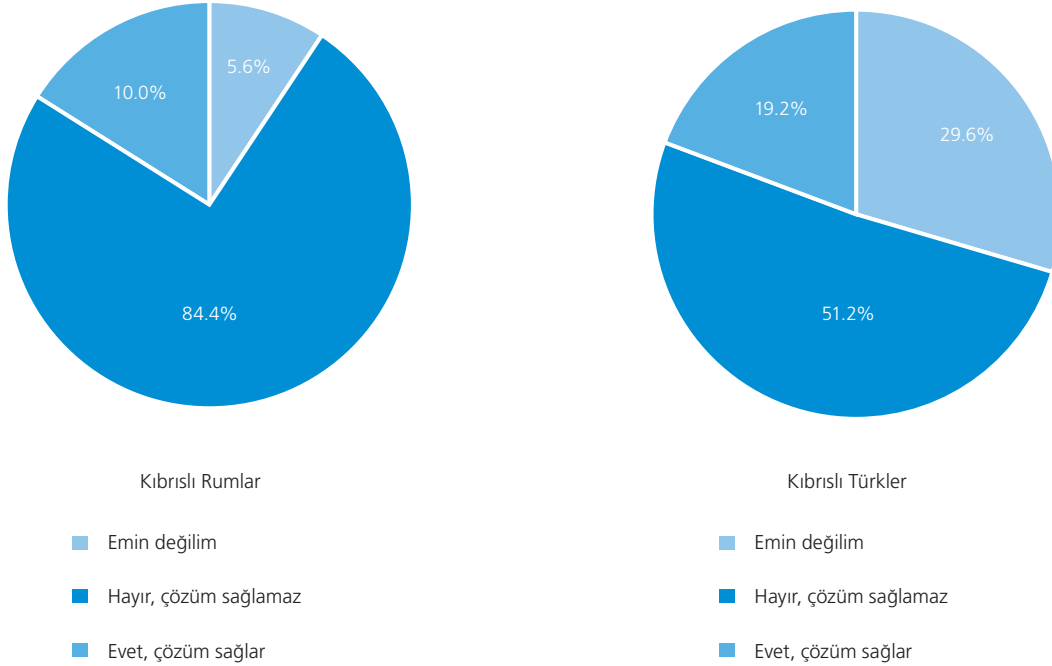
Şekil 18, gençlerin çözüm müzakereleri sürecini nasıl değerlendirdiğini ortaya koymaktadır. Anketin saha çalışmasının yapıldığı dönemde, adada devam eden bir müzakere süreci olmasa da, Kıbrıs sorununun adadaki tüm gençlerin günlük yaşamlarını kaçınılmaz şekilde sarmalayıp, her iki toplumu da derinlemesine etkilemesi dolayısıyla Kıbrıslı gençler 'müzakere' kavramına oldukça aşinadır. Bu nedenle de konuya dair gençlerin algılarını incelemek önem arz etmektedir. Aşağıda belirtilen oranlardan da açıkça görülebildiği üzere, ankete ka-

tilan Kıbrıslı gençler toplum liderleri arasında gerçekleştirilen müzakere süreci hakkında iyimser değildir. Anket verilerine göre, güneydeki gençlerin sadece yüzde 10'u ve kuzeydeki gençlerin yüzde 19.2'si gerçekleştirilen müzakerelerin bir çözüme varacağı kanaatindedir. Diğer yandan, Kıbrıslı Rum gençlerinin büyük bir çoğunluğu ve birçok Kıbrıslı Türk genç ise müzakerelerin faydasız olduğunu ve sürdürülebilir bir çözüm sağlayamayacağına inanmaktadır.

Şekil 19 ise daha karamsar bir tablo ortaya koymaktadır. Kıbrıs sorununun çözüme ulaşmasına yönelik tahmini süreyle ilgili soruya Kıbrıslı genç katılımcıların yarısından fazlası sorunun asla çözümlenmesini beklemedikleri şeklinde yanıt vermiştir. Kuzeydeki gençlerin yüzde 29.2'si sorunun 10 yıl içerisinde çözüleceğini düşünürken, bu oran güneyde sadece yüzde 18'dir. İki toplum arasında Kıbrıs sorununa bir çözüm bulmak amacıyla yürütülen müzakerelerin başlangıç tarihinin 1968 olduğu göz önünde bulundurulduğunda ortaya çıkan bu tablonun nedeni de açıkça anlaşılabilir (Sözen, 2007).

Statükonun devamından adanın tamamen bölünmesine kadar farklı çözüm senaryoları üzerine soru sormak, Kıbrıs'ta gerçekleştirilen anketlerin kaçınılmaz bir parçası olmuştur. Kıbrıslı Rum ve Türklerin çözüm konusunda farklı düşündükleri bilinmektedir; Kıbrıslı Rumlar genel olarak üniter bir devlet modelini savunurken, Kıbrıslı Türkler uluslararası tanınmış iki devletli bir çözüm

Şekil 18  
Müzakerelerin Çözüm Sağlayıp Sağlayamayacağına Dair Düşünceler (%)

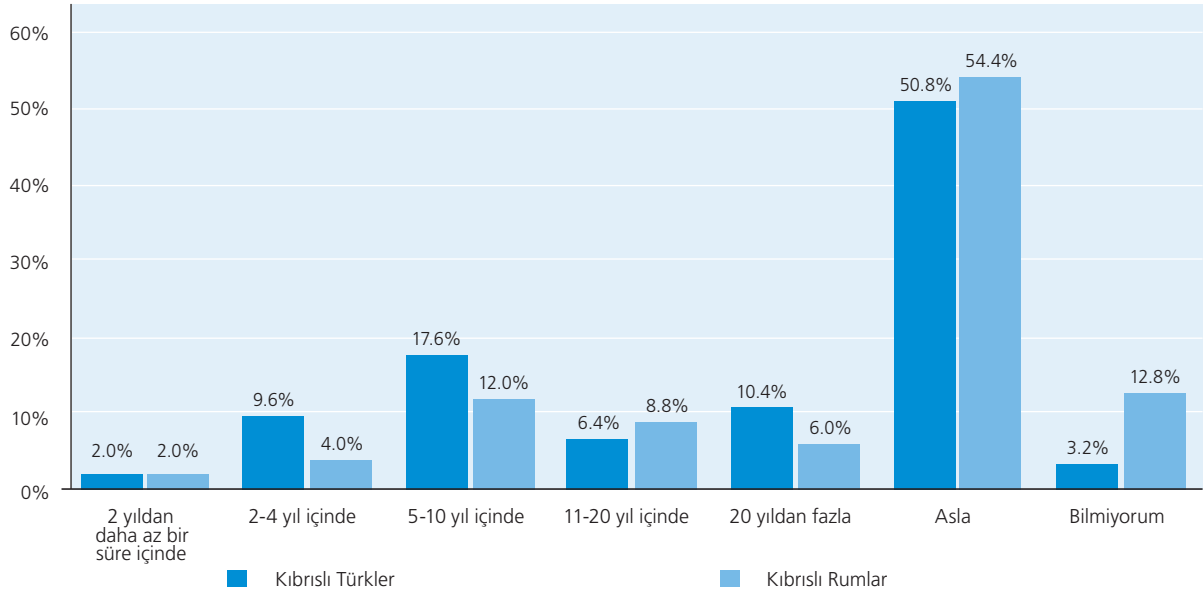


6 Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk liderler, sırasıyla Nicos Anastasiades ve Mustafa Akıncı, arasında Temmuz 2017'de Crans Montana, İsviçre'de BM himayesinde gerçekleştirilen son müzakereler başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Daha sonrasında ise BM Genel Sekreteri Antonio Guterres her iki toplum liderini 25 Kasım 2019 tarihinde Berlin'de gerçekleştirilen gayri-resmi bir toplantıda bir araya getirse de tarafların çözüm görüşmelerini başlatmaları için 'referans kavramları' üzerinde mutabık olması gerekmektedir.

modelini tercih etmektedir. Mayıs 2019'da Dünya Bankası ve AB tarafından gerçekleştirilen son ankete göre, adanın her iki tarafındaki katılımcıların yüzde 60'ından fazlası bu seçenekleri desteklemektedir (World Bank ve EU, 2019, s. 12). Söz konusu ankette, Kıbrıslı Türklerin çoğunluğunun iki kesimli ve iki toplumlu federasyon modelinin kabul edilebilir olduğunu düşündüklerini hatırlatmak gerekmektedir.

Şekil 19

## Kıbrıs Sorununun Çözümü Ulaşması Beklenen Tahmini Süre



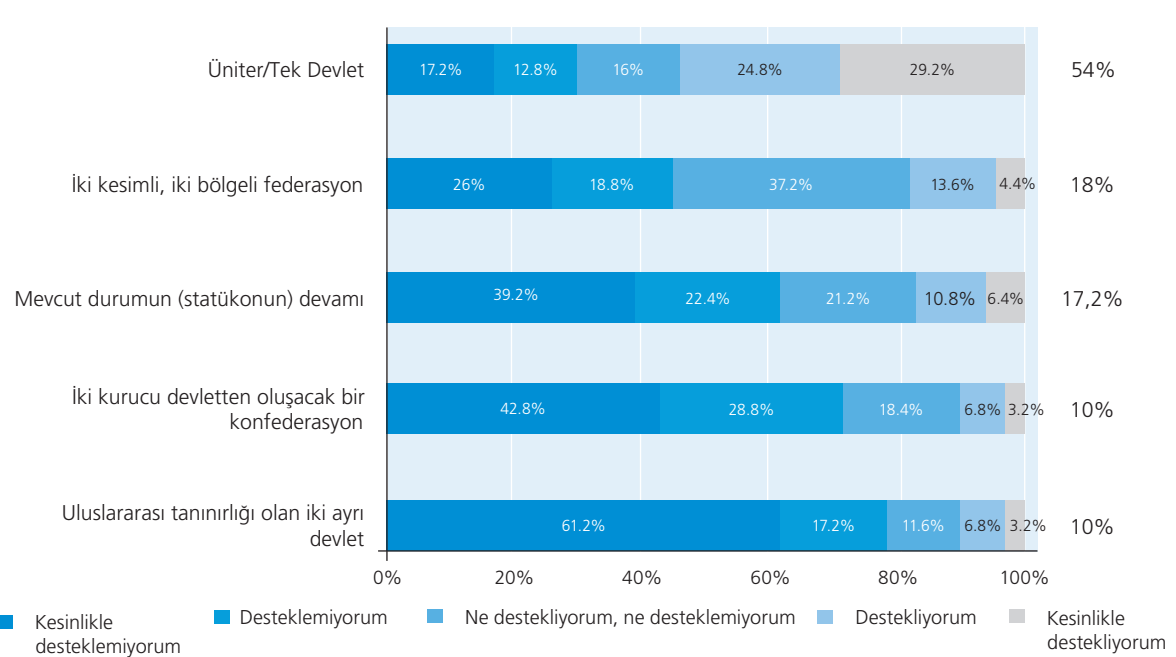
Bu eğilim adadaki gençler arasında çok fazla değişkenlik göstermemektedir. Bu rapora konu olan anket, gençlerin farklı çözüm modellerini destekleme derecelerini yansıtmaktadır. Şekil 20 ve 21’de görüldüğü üzere, Kıbrıslı Rum ve Türk gençleri için en fazla tercih edilen çözüm modelleri birbirine zıttır. Kıbrıslı Rum gençlerinin yüzde 54’ü üniter bir devlet modelini ‘destekler’ ya da ‘tamamen desteklerken’, Kıbrıslı Türk gençlerinin yüzde 62.4’ü uluslararası tanınan iki ayrı devletli çözümü tercih etmektedir. Tüm Kıbrıslılar için en çok kabul edilen ikinci çözüm modeli ise iki kesimli ve iki toplumlu federasyonken, bu oran Kıbrıslı Rum katılımcılar (yüzde 18) arasında kuzeydeki katılımcılar (yüzde 54) ile karşılaştırıldığında daha düşüktür. İki kesimli ve iki toplumlu federasyon modeline ve-

riken destek, Türkiye kökenli Kıbrıslı Türk gençleri arasında da farklılık göstermemektedir. Bu oranlar aynı zamanda Kıbrıslı Rum gençlerinin tercih ettikleri çözüm konusunda ne denli birleşmiş olduklarını gösterirken, Kıbrıslı Türklerde ise bu durum, anket bulgularının da gösterdiği şekilde, daha parçalı bir tabloyu ortaya koymaktadır.

Statükonun devam etmesini ‘desteklemeyen’ ya da ‘kesinlikle desteklemeyen’ Kıbrıslı Rum gençlerinin oranının (yüzde 61.6), benzer şekilde yanıt veren Kıbrıslı Türk gençlerinin oranından (yüzde 38.8) yüksek olması ise şaşırtıcı bir sonuç olarak çıkmaktadır.

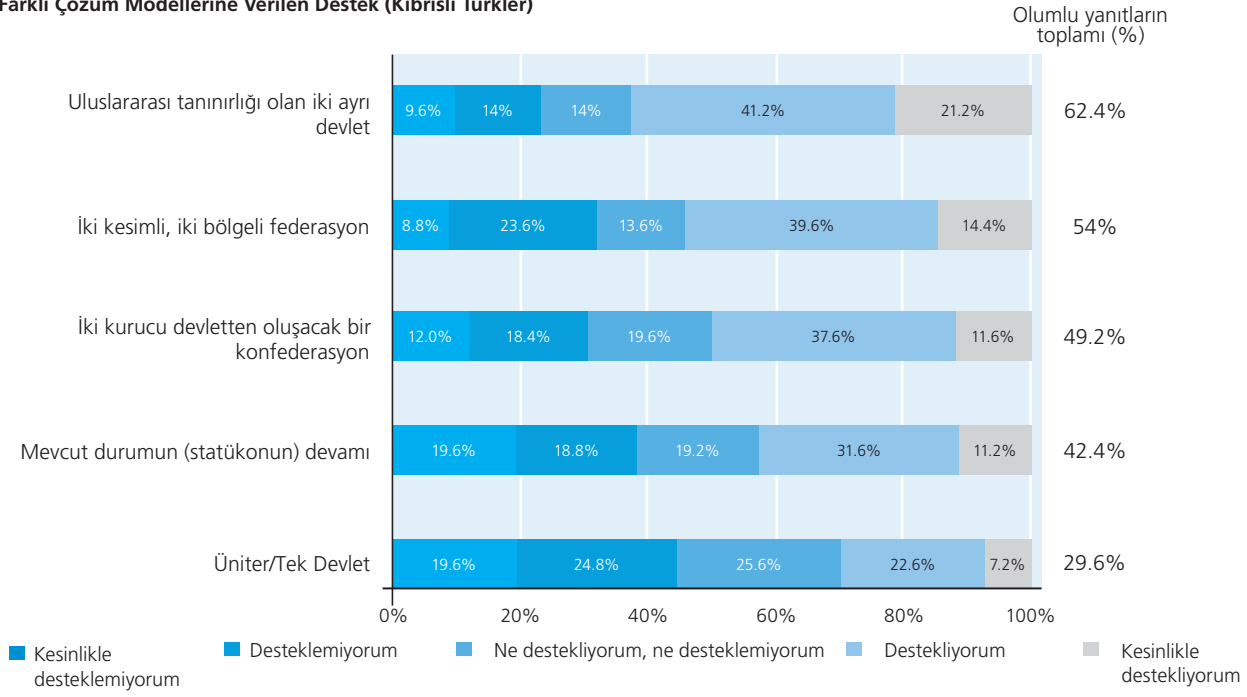
Şekil 20

## Farklı Çözüm Modellerine Verilen Destek (Kıbrıslı Rumlar)



Şekil 21

## Farklı Çözüm Modellerine Verilen Destek (Kıbrıslı Türkler)



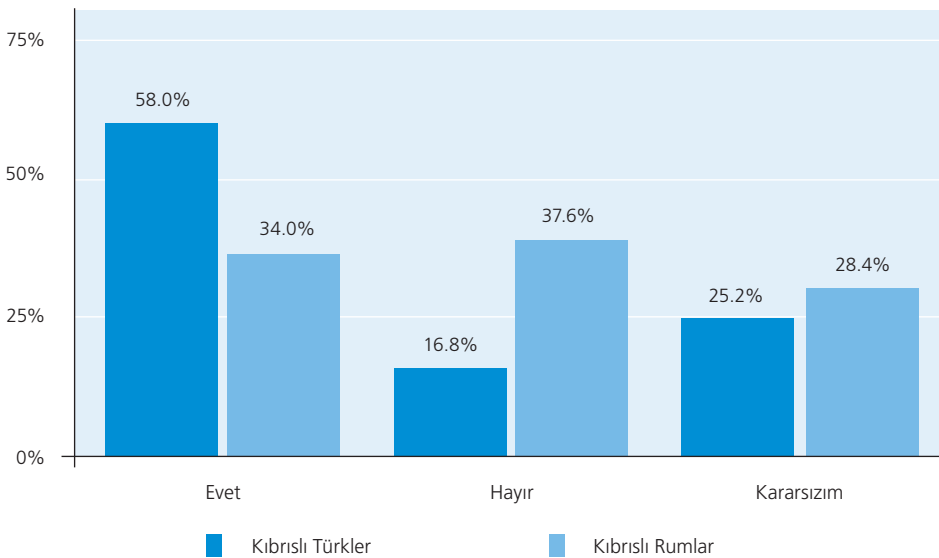
Kıbrıs'ta yapılan anketlerde sıklıkla karşılaşılan bir diğer soru ise uzun süredir devam eden Kıbrıs sorununun çözümüne yönelik yapılacak olası bir referandumda oy verme davranışıyla ilgilidir. Kıbrıslı Türk katılımcıların yarısından fazlası olası bir referandum halinde 'evet' oyu kullanacağını belirtirken, yüzde 16.8 ise 'hayır' diyeceğini söylemektedir. Dünya Bankası-AB tarafından yapılan anket ile karşılaştırıldığında, bu oranlar hemen hemen Kıbrıs Türk nüfusunun genelini de yansıtmaktadır. Öte yandan Kıbrıslı Rum gençler ise yüzde 37.6 'hayır' ile tam tersi şekilde oy vermeyi düşünmektedir. Gerçek anlamda, 'evet' ve 'hayır' oyu verme arasındaki fark çok da fazla değildir: yüzde 34'ü 'evet' oyu vereceğini söyle-

mektedir. Buna karşın, Dünya Bankası-AB anketi Kıbrıslı Rumlar konusunda tam tersi bir sonuç çıkarmıştır: 'evet' ve 'hayır' oyları arasında sadece yüzde 15'lik bir fark olduğunu belirtirken, nüfusun genelinin referandumda olumlu oy kullanma eğiliminde olduğunu ortaya koymaktadır (World Bank ve EU, 2019).

Kararsızların oranları incelendiğinde ise, her dört Kıbrıslı Rum ve Türk gençten birinin kararsız olduğu görülmektedir. Bu oranlar, Dünya Bankası-AB anketine yansıyan daha geniş bir nüfusa benzerlik göstermektedir.

Şekil 22

## Olası bir Referandumda Verilecek Olası Oy

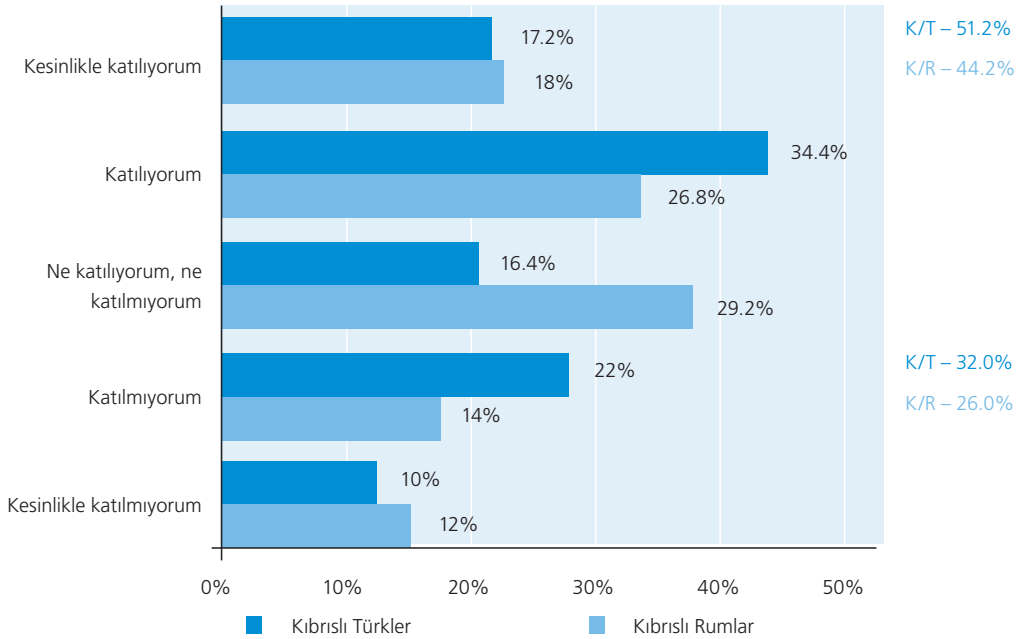


Gençler genel anlamda Kıbrıslı Rum ve Türk liderler arasındaki müzakere süreci hakkında kötümser olmakla birlikte, Şekil 23 Kıbrıslı gençlerin neredeyse yarısının Kıbrıs sorununa olası bir çözümün uluslararası aktörlerin teşvikine dayalı olduğunu düşündüğünü göstermektedir. Buna göre, kuzeydeki gençlerin yüzde 51.2'si ve kuzeydekilerin ise yüzde 44.2'si çözüm için uluslararası teşvikin gerekliliği olduğuna 'katıldıkları' ya da 'kesinlikle katıldıkları'nı belirtmişlerdir. Bu durum gençlerin toplum liderlerinin müzakereleri başlatmalarına yönelik düşük düzeydeki güvenin de bir yansımasıdır. Ayrıca gerçekleştirilen tüm müzakere süreçleri de tarafların uluslararası arabulucuların, özellikle de BM'nin, katılımı olmadan çözüm konusunda görüşmek konusundaki isteksizliklerini doğrulamaktadır.

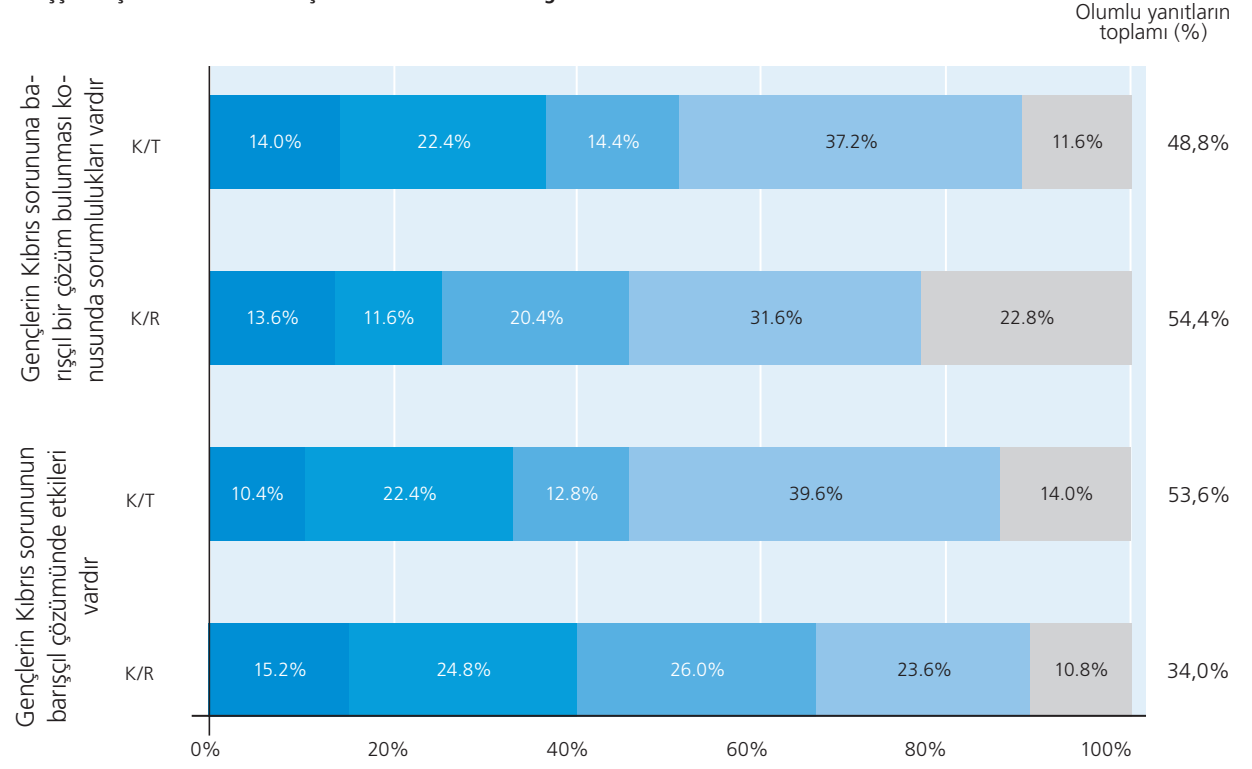
Kıbrıs sorunuyla ilgili basit bir internet araması yapıldığında, zaman içerisinde 'Kıbrıs için son şans' olarak adlandırılan sayısız barış inşası çabası olduğu kolayca görülebilmektedir. Kıbrıs'ta bu bitmek bilmeyen 'son şans' döngülerinin, sayısız müzakere sürecinin başarısızlığına da zemin hazırladığı bilinmektedir. Müzakerelerin kapalı kapılar ardında ve elitler düzeyinde yürütülmesine yönelik tüm eleştirilere karşın, toplum liderleri toplumu kapsayacak bir süreç yaratma konusunda isteksiz olmuştur (Lordos, 2009). Şekil 24'de görüldüğü üzere, adanın her iki kesimindeki Kıbrıslı gençler –kuzeyde yüzde 48.8 ve güneyde 54.4– soruna barışçıl bir çözüm bulmak konusunda sorumlulukları olduğuna inanmaktadır. Her üç Kıbrıslı Türk'ten biri bu sorumluluğu paylaştığını düşünmemektedir.

Gençlerin barışçıl bir çözümü etkileme sorumluluğu konusu incelendiğinde, Kıbrıslı Rum gençlerin yarısından fazlası katıldığını ya da kesinlikle katıldığını söylerken, Kıbrıslı Türk gençlerinin sadece yüzde 34'ü etkileri olduğunu hissettiklerini söylemiştir. Bu ayrım gençlerin etkisi ve sorumluluğundaki ufak ayrıntıları anlamak adına iki soru hakkında daha fazla araştırma yapılmasının gerekliliğinin de altını çizmektedir: (1) Gençlerin ne tür bir sorumluluğu vardır? (2) Gençlerin ne tür bir etkisi vardır? (3) Gençlerin etkisi bireysel ya da toplumsal düzeyde midir? (4) Gençlerin çözüme yönelik etkisinin önündeki engeller nelerdir?

Şekil 23

**Çözümün Uluslararası Tarafların Teşvikine Dayalı Olması**

Şekil 24

**Barışçıl Bir Çözüme Yönelik Gençlerin Etkisi ve Sorumluluğu**

## 4

## TARTIŞMA &amp; ÖNERİLER

Bu politika raporunun amacı adanın her iki tarafında gerçekleştirilen anket temelinde Kıbrıslı gençlerin algılarını ortaya koymaktır. Gençlerin kendi kendine konuşmasının ötesine geçebilmek adına elde edilen verilerin analizi aşağıda çözüm önerileriyle birlikte ele alınmaktadır:

1. Bu raporun bulguları gençlerin siyasete olan ilgisindeki azalmanın altını çizmekle birlikte, bunun altında yatan sebebin gençlerin apolitik olmasıyla ilişkilendirilmemesi gerektiğini savunmaktadır. **Her ne kadar da gençlerin seçimlerde aday olmalarının önünde bir engel olmasa da** — güneyde 21 yaşındaki ve kuzeyde ise 25 yaşındaki bireyler seçimlerde aday olma hakkına sahiptir — **gençlerin siyasi olarak temsil edilme oranı ada çapında halen daha yetersizdir.** Şekil 3'te görülebileceği üzere adanın her iki kesimde de Kıbrıslı gençlerin çoğu siyasette yeterince temsil edilmediklerini düşünmektedir. Bu durum sadece gençlerin paylaştığı bir düşünce değil, aynı zamanda bir gerçekliği de yansıtmaktadır: en son yapılan genel seçimler sonrasında milletvekillerinin ortalama yaşı güneyde 49.5, kuzeyde ise 50.6'dır. Buna ek olarak, **35 yaş altındaki bireylerin parlamentoda temsil edilme oranı kuzeyde yüzde 2 ve güneyde ise yüzde 9'dur.** Bu rakamlar, BMGK'nin 2250 sayılı kararının ilk ayağında da belirtildiği üzere gençlerin karar verme süreçlerine katılımlarının ne denli zorunlu olduğunu doğrulamaktadır. Bu durumu değiştirmek için **yerel ve ulusal düzeyde karar verme mekanizmalarında gençlere güvenli alanlar yaratılabilir** ve geçici süreli gençlik kotaları oluşturulabilir.
2. **Gençlerin yetersiz seviyede temsil edilmesi siyasi kurum ve kişilere karşı güvensizliği doğurmaktadır.** Gençler, değişim sağlanması yönünde ne siyasetçilere ne de mevcut siyasi partilere güvenmemektedir. **Siyasi partilerin gençlik kolları/örgütleri haricinde, Kıbrıslı gençlerin karar verme süreçlerinde sınırlı düzeyde bir etkisi ve çok az duyulan bir sesi vardır.** Kıbrıslı Rum gençlerin temsil edilebildiği danışma kurulu niteliğindeki Kıbrıs Gençlik Kurulu adında bir oluşum mevcut iken, kuzeyde Kıbrıslı Türk gençleri için böyle bir mekanizma bulunmamaktadır. Bu Kıbrıslı Rum gençlerinin, Kıbrıslı Türk gençlerine göre daha kapsayıcı bir mekanizmaya sahip olduğunu ortaya koymaktadır (Dizdaroğlu, 2020a). Gençler, değişim sağlamak adına mevcut kurumlara herhangi bir güven duymadıklarından ötürü,

seslerini duyurmak adına aktif olarak sivil toplum örgütlerinde yer almakta ya da kendi platformlarını oluşturmaktadır. Bu nedenle, gençlerin parlamentoda temsil edilme sayılarını artırmak adına kullanılacak geleneksel yöntemlere ek olarak, **gençlerin ne söylediklerinin ve ne istediklerinin duyulmasına ihtiyaç vardır.**<sup>7</sup> Adanın her iki kesimdeki gençler halihazırda siyasete katılımlarının önünü açabilecek yöntemlerin önerilmesi konusunda fazlasıyla beceriye sahipken, asıl sorun kendilerini dinleyecek kimsenin bulunmayışıdır.

3. Toplumlararası iletişim bakımından **her iki toplumun gençleri arasındaki iletişim oldukça zayıftır.** Yeni sınır geçiş noktalarının açılmasının desteklenmesi, geçiş noktalarının kullanım sıklığı ve diğer toplumdan kişilerle arkadaşlık kurma gibi konularda **Kıbrıslı Türklerin daha olumlu bir tutuma sahip olduğu görülmektedir.** Daha önce de belirtildiği üzere, Kıbrıslı Türk gençlerin daha fazla geçiş noktaları açılmasına verdikleri destek ve geçişleri kullanma sıklıkları ile Kıbrıs Rum toplumu ile kurdukları etkileşim arasında bir ilişki bulunmamaktadır —geçiş sebepleri arasında alışveriş ve eğlence, yürüyüş yapma ya da kahve içme, işe gitme vb. nedenler başı çekmektedir. Buna karşın, **Kıbrıs Rum gençler adanın diğer tarafına geçme ve Kıbrıslı Türk toplumu ile arkadaşlık kurma konusunda daha isteksizdir.** Bu nedenle, yeni geçiş noktalarının açılmasına verilen desteğin düzeyi beklenildiği gibi Kıbrıslı Türklere göre daha düşüktür. Kimlik göstermek istememe, Kuzey'i parasal olarak desteklememe, geçmek için isteksiz olma ve toplamlarının işgal altında olması gibi sayısız sebep Kıbrıslı Rum gençlerin geçiş noktalarını daha az kullanmalarına yol açmaktadır. **Bu sonuçlar uzlaşma ve iki toplum arasında anlamlı bir diyalog kurulması bakımından**

7 Örneğin, kuzeyde bulunan gençlik derneklerinin dördü (Lefkoşa Gençlik Derneği, Birleşik Krallık Kıbrıslı Türk Öğrenci Federasyonu, Eğitimde Gençlik İnisiyatifi ve Magusa Gençlik Merkezi) 2019 yılında gençlerin ilgili sorunları tartışmak adına Kıbrıs Türk Gençlik Kongresi düzenlemiştir. Kongre sonucunda çıkan rapor tüm siyasi partiler ve Kıbrıs Türk toplum lideri Mustafa Akıncı ile paylaşılmıştır. Benzer şekilde, Kıbrıs Gençlik Konseyi (*Cyprus Youth Council*) ve Kıbrıs Gençlik Diplomasisi'nin (*Cyprus Youth Diplomacy*) ortak inisiyatifi olan 'Gençlik Meclisi Temsilcileri' (*House of Youth Representatives*) başlıklı proje, gençliğin güçlendirilmesi ve gençlerin karar verme süreçlerine katılımı üzerine Avrupa'da en iyi projeler arasında Mayıs 2020'da finale kalmıştır (Bkz. <https://cyc.org.cy/en/house-of-youth-representatives-shortlisted-for-salto-pi-award/>).

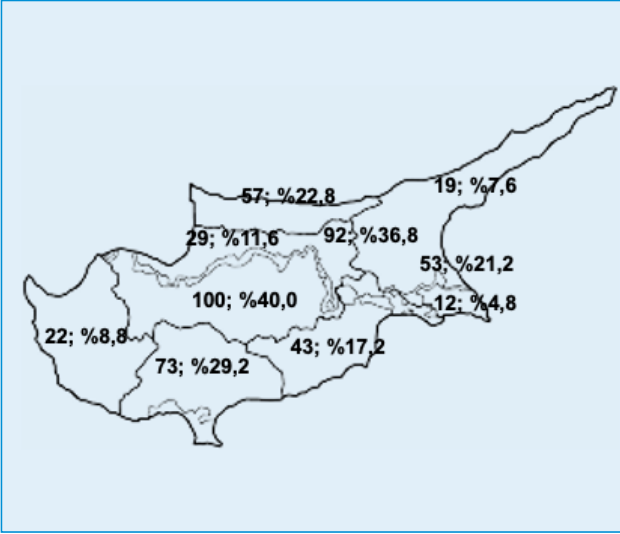


- iyimser tablo sunmamaktadır. Halbuki daha önceki çalışmaların da gösterdiği üzere,** (Yücel ve Psaltis, 2019) **gruplar arası iletişim olumlu sonuçlar doğurmaktadır: ön yargıların azalması, güven inşası ve barış içerisinde bir arada yaşama isteği.** Bu çerçevede, güven, uzlaş ve işbirliğini teşvik etmek adına daha fazla çabaya ihtiyaç vardır. İki Toplumlu Eğitim Teknik Komitesi'nin her iki kesimdeki çocuklar için yürüttüğü 'Imagine' inisiyatifi, tüm Kıbrıslıların adanın diğer tarafını keşfetmek istekliliklerinin nasıl artırılabilceğine dair güzel bir örnek sunmaktadır.
4. **Diğer toplumdan kişilerle arkadaşlık kurma konusunda önemli bir engelin bulunmadığı** sonucundan yola çıkarak, toplumlar arası ziyaret sıklığının artırılması kafe, restoran, bar vb. ortamlardaki diyalogu da artıracaktır. Eğitim yoluyla çocuk ve gençlerde barış kültürünün güçlendirilmesi, ön yargıları ortadan kaldırılması ve toplumlar arası diyalogun desteklenmesine yardımcı olacaktır. Ara Bölge'de bulunan Dayanışma Evi (*Home for Cooperation*) gibi güvenli alanlar ile sivil toplum örgütlerinin ev sahipliğinde gerçekleştirilen diyalog ve iş birliği faaliyetleri iki toplum arasındaki iletişimin iyileştirilmesinde önemli roller oynamaktadır. **Her ne kadar sayıları yetersiz olsa da özellikle gençlerin başı çektiği bireysel ve kolektif inisiyatifler büyük önem arz etmektedir.** Yakın dönemde başlatılan iki güncel örnek: Kıbrıs'taki gençliklerin kurduğu iki örgüt tarafından başlatılan ve ekonomik diyalog ve işbirliği üzerinden uzlaş sağlamaya çalışarak taşıyan 'Lead Cyprus' ile Birleşik Krallık'ta okuyan Kıbrıslı Rum ve Türklerin ada dışında iletişim kurmalarını sağlayan 'Bicomunal Network of Cypriot Students UK' bu yöndeki gençlik inisiyatifleridir. Bu tür inisiyatiflerin mali, siyasi, teknik ve lojistik anlamda desteklenmesi ve teşvik edilmesi bir arada yaşama şansını da artıracaktır.
5. Gençlerin sonu gelmez çözüm müzakereleri, olası çözüm senaryoları ve gelecekte yapılacak bir referandumda muhtemel oy verme eğilimleri gençlerin ihtiyaçlarına yanıt verecek bir çözümün yol haritasını belirlenmesinde alanda çalışanlara çok değerli girdiler sunmaktadır. Daha önce yapılan çalışmalarda da görüldüğü üzere (Pimond ve diğerleri, 2019, s. 7), 'müzakere heyetleri, sivil toplum ve kamuoyu arasında bağlantı ve bilgi akışlarının yaratılması katılımcı ve yapıcı diyalogun geliştirilmesine yardımcı olmaktadır.' Toplum nezdinde bilgi akışının olmaması yanında **gençlerin barış süreçlerindeki özne rolünün göz ardı edilmesinde ısrar edilmesi, sürecin meşruiyeti ve sürdürülebilirliğini zedeleyecektir. Gençler, barışın sağlanması ve korunması süreçlerine dahil edilmeleri ve aktif olarak katılmaları halinde farklı –oda içerisindeyken gözlemci ya da kayıt tutucu veya oda dışında ise aktivist olarak– roller oynayabilir** (Altiok ve Grizelj, 2019). Kıbrıslı gençlerin çoğu –kuzeyde yüzde 48.8 ve güneyde yüzde 54.4– barışçıl bir çözüm bulunmasında sorumlulukları olduğunu belirtmiştir. Bu gençleri sürece dahil etmek, onların önünü tıkayan yetkililerin görevidir.
6. Kıbrıs'taki mevcut müzakere formatı düşünülürken, **Kıbrıslı gençlerin çözüm müzakerelerine olan etkisi asgari düzeydedir.** Gençlerin mesajlarını toplum liderlerine iletebilecek doğrudan mekanizmalar bulunmamaktadır. **Gençliğin günlük sorunları ile ilgili çalışacak ve iki toplum arasında işbirliği ve güveni sağlamaktan sorumlu olacak 'İki Toplumlu Gençlik Teknik Komitesi'nin kurulması bu yönde atılacak iyi bir başlangıç olacaktır** (Dizdaroğlu, 2020a). Mevcut iki toplumlu teknik komiteler ya da Kıbrıs gençlik örgütlenmeleri Kıbrıslı gençlerin –Rumlar, Türkler, Maronitler, Ermeniler ve Latinler– tamamını temsil etmemekte ya da onlarla birlikte çalışmamaktadır. Böyle bir oluşum adadaki gençliğin sesini büyük oranda güçlendirecektir.
7. **Gençlik, kadınlar ve çocuklarla ilgili konuların örtüşmesi veya birbiri içine geçmiş olması, gençlerin sağlayabilecekleri katkıların tartışılması konusunu ikincil plana itmektedir.** İki toplumlu eğitim ve cinsiyet eşitliği teknik komiteleri, barış inşasında kadın ve çocukların rollerini iyileştirmek konusunda ciddi çaba sarf etmiştir (Demetriou ve Hadjipavlou, 2018). Bu nedenle gençlerin toplumsal, ekonomik ve siyasi özne olmalarının anlaşılması adına Kıbrıs'taki bakış açısının değişmesine ihtiyaç vardır. **Gençlerin de eşit haklar çerçevesinde özne oldukları fark edilebilirse, gençler de sürece anlamlı şekilde katkı sağlayabilir ve değişim aktörleri haline gelebilir.** Aksi takdirde, gençlerin barış inşasına yönelik katkıları göz ardı edilmeye ya da önemsizlemeye devam edecektir.
8. **Yukarıda sıralanan öneri ve eylem planları aynı zamanda BMGK'nin 2250 (2015) sayılı kararının başarılı bir şekilde uygulanmasını da sağlayacaktır.** Karar verme mekanizmalarında gençlerin temsiliyetini artırma, seslerini duyurmaları için gerekli platformları sağlama, seslerini duyma ve ayrı bir gençlik teknik komitesi kurma gibi konular 2250 sayılı kararın ilk ayağı olan 'katılım'a karşılık gelmektedir. 'Koruma' konusundaki ikinci ayak, halihazırda barış inşasına yönelik faaliyetlerinden ötürü hedef haline gelebilen gençler ve insan hakları savunucularına atıfta bulunmaktadır. Yerel düzeyde bireysel ve kolektif barış inşası faaliyetlerinin desteklenmesi toplumun sahiplenilmesini teşvik edecek ve gençlerin kendi toplumları tarafından suçlanmalarını engelleyecektir. Güven inşası, uzlaş ve işbirliği çabalarının teşvik edilmesi, 2250 sayılı kararın üçüncü ayağı olan 'önleme' altında da vurgulandığı gibi 'gençleri içeren barış, hoşgörü, kültürlerarası ve dinler arası bir kültürün' desteklenmesine yardımcı olacaktır. Ada çapında böyle bir ortamın oluşturulması Kıbrıslı gençlerin aşırı sağ ve aşırı milliyetçi gruplara katılmasına engel olarak sosyal uyumu da sağlayacaktır. **Böylelikle Kıbrıs, BMGK'nin 2250 sayılı kararının başarılı şekilde uygulandığı nadir yerlerden biri haline gelerek diğer ülkeler için bir örnek teşkil edebilir.**

## 5

## METODOLOJİ

Bu çalışma, AB'nin Ufuk2020 araştırma ve inovasyon programları bünyesindeki Marie-Sklodowska-Curie hibesi (anlaşması no. 796053) tarafından finanse edilen *'Barış İnşasında Gençliğin Rolü : Kıbrıs Örneği'* başlıklı araştırma projesinin bir parçasıdır. Anket çalışması, Birleşik Krallık'ta bulunan Coventry Üniversitesi'nin etik onayıyla, Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk toplumlarında gerçekleştirilmiştir. Güneyde Noverna Analytics ve kuzeyde Lipa Danışmanlık tarafından eş zamanlı olarak telefon anketi gerçekleştirilmiştir.



Örnekleme adanın her iki tarafındaki bölgelerin kentsel ve kırsal alanlarından seçilmiştir (Tablo 1). Her toplumdaki 250 kişi olmak üzere, cinsiyet eşitliği temelinde toplam 500 katılımcı ile çalışma gerçekleştirilmiştir. Kıbrıs Ulusal Gençlik Stratejisi, gençlik için alt yaş sınırını 14 olarak belirlemiş olmasına karşın, etik nedenlerden ötürü anketin tüm katılımcıları 18 yaş üstüdür ve oy verme hakkına sahiptir. Üst sınır ise Gençlik Stratejisi'nde belirtildiği gibi 35 olarak belirlenmiştir. Katılımcıların cinsiyet, eğitim düzeyi, yaşadıkları yer ve göçmen statülerine dair daha detaylı bilgiler tablo ve haritada gösterilmektedir.

Katılımcıların istihdam durumlarına ait veriler ise aşağıda verilmiştir. Şekil 25'de de görüleceği üzere, her iki toplumun gençlerinin neredeyse dörtte üçü yarı zamanlı, tam zamanlı ya da kendi namına çalışmaktadır. Adanın her iki tarafında da yüzde 20 seviyesinde öğrenci bulunurken, her iki toplumdaki işsizlik oranları da yüzde 5-6 ile neredeyse eşit seviyededir. Gençlerdeki gerçek işsizlik oranının yüzde 20'nin üstünde olduğu düşünülürse ankette çıkan işsizlik rakamları oldukça düşüktür.

Anket İngilizce olarak hazırlanıp daha sonra toplumların ana dillerinde uygulanabilmesi için Yunanca ve Türkçe'ye tercüme edilmiştir. Gerçekleştirilen saha çalışması gözlemleri ve YOUPEACEBUILDER projesi için Kıbrıslı gençlerle gerçekleştirilen yüz yüze mülakatlar anketin geliştirilmesine yardımcı olurken, Noverna'dan Harris Papageorgiou ve Lipa Danışmanlık'tan Eliz Tefik'in katkılarıyla anket son haline getirilmiştir. Buna ek olarak, yukarıda bahsedilen 'Kıbrıs İnsani Kalkınma Raporu' (2009) ile 'Annan Sonrası Nesil: Öğrencilerin Kıbrıs Sorununa Yönelik Tutumu' (2015) araştırmacıya gençlere yönelik bu çalışma için ilham vermiştir.

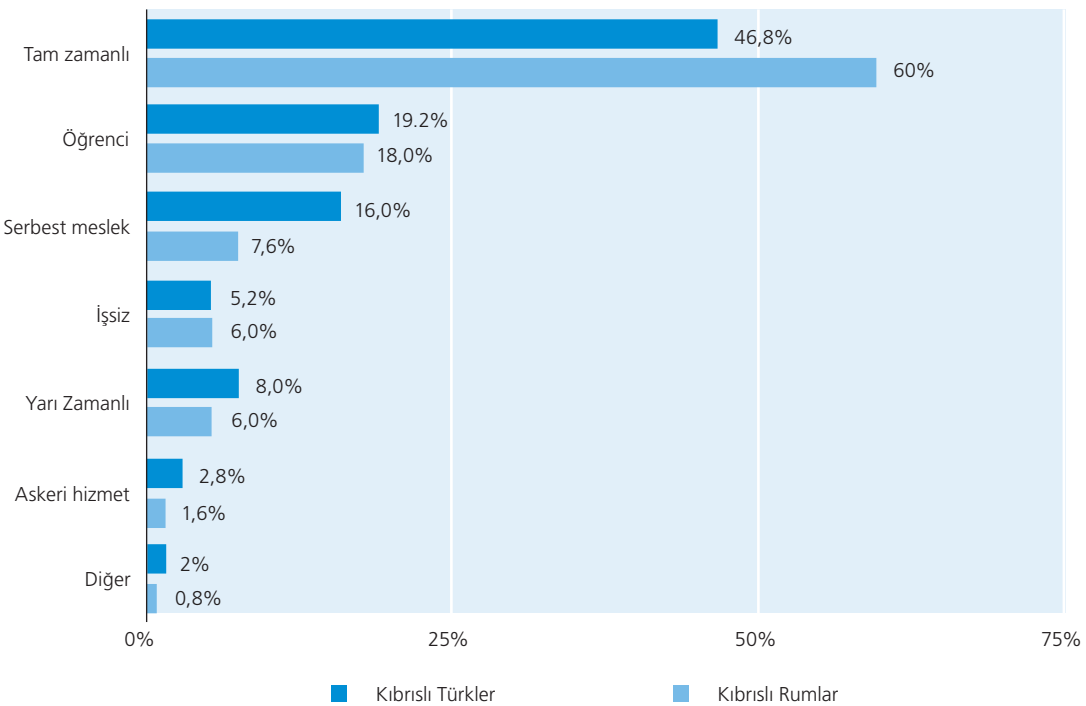
Telefon anketi CATI yazılımı yardımıyla her iki şirketin rasgele ilgili ülkenin alan kodlarını taşıyan cep telefonu numaralarını kullanarak gerçekleştirilmiştir. 250 kişilik örnekleme ulaşabilmek için güneyde toplam 724 ve kuzeyde ise 759 kişi ile görüşülmüştür. Anket tamamen gönüllülük esasına göre gerçekleştirilmiş olup, katılımcılara ayrılma hakkı verilmiştir. Anketörler sözlü olarak katılımcıların açıkça ankete katılmaları konusunda iznini istemiştir.

Anket kuzeyde 30 Kasım 2019 ve güneyde ise 3 Aralık 2019 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Anketler adanın her iki tarafında 10 Ocak 2020 itibarıyla tamamlanmıştır. Her bir anket yaklaşık 11 ile 13 dakika sürmüştür. Her iki taraf için de hata payı yüzde 5'dir.

Tablo 1  
Örneklemin Dağılımı

	KIBIRSLI RUMLAR (n= 250)		KIBIRSLI TÜRKLER (n= 250)	
	n	%	n	%
<b>CİNSİYET</b>				
Erkek	127	50,8	129	51,6
Kadın	123	49,2	121	48,4
<b>EĞİTİM DÜZEYİ</b>				
Lise	97	38,8	116	46,4
Üniversite	85	34,0	113	45,2
Yüksek Lisans /Doktora	68	27,2	21	8,4
<b>BÖLGE</b>				
Kırsal	72	28,8	101	40,4
Kent	178	71,2	149	59,6
<b>GÖÇMEN STATÜSÜ</b>				
Göçmen Aileden Gelen	119	47,6	98	39,2
Göçmen Aileden Gelmeyen	131	52,4	152	60,8

Şekil 25  
İstihdam Durumu



## KAYNAKÇA

- Altiok, A. ve Grizelj, I.** (2019) *We Are Here: An Integrated Approach to Youth-inclusive Peace Processes*. Birleşmiş Milletler Genel Sekreter'in Gençlik Özel Temsilciliği.
- Andreou, E.** (2019) 'Turkish Cypriot MEP hails Bicomunal Cooperation', *Cyprus Mail*, 27 Mayıs. Bkz.: <https://cyprus-mail.com/2019/05/27/turkish-cypriot-mep-hails-bicomunal-cooperation/>.
- Demetriou, O. ve Hadjipavlou, M.** (2018) 'The Impact of Women's Activism on the Peace Negotiations in Cyprus', *Nationalism and Ethnic Politics*, 24(1), s. 50–65.
- Dizdaroğlu, C.** (2020a) 'Do You Hear the Youth Sing?', *Turkish Policy Quarterly*, 19(1), s. 105-114.
- Dizdaroğlu, C.** (2020b) 'Young people are campaigning for political change worldwide - but their voices are too often ignored', *The Conversation*, 1 Nisan.
- Durham, D.** (2004) 'Disappearing Youth: Youth as a Social Shifter in Botswana', *American Ethnologist*, 31(4), s. 589–605.
- Etymonline** (2020). Bkz.: <https://www.etymonline.com/word/soliloquy> (Erişim: 15 Mayıs 2020).
- European Parliament** (2019a) 2019 European election results, *European Parliament*. Bkz.: <https://europarl.europa.eu/election-results-2019/en/national-results/cyprus/2019-2024/> (Erişim: 19 Mart 2019).
- European Parliament** (2019b) 2019 European elections: Record turnout driven by young people, *European Parliament News*. Available at: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20190923IPR61602/2019-european-elections-record-turnout-driven-by-young-people> (Erişim: 1 Nisan 2020).
- Hadjipavlou, M. ve Kanol, B.** (2008) *The Impacts of Peacebuilding Work on the Cyprus Conflict*. Cambridge, MA: CDA Collaborative Learning Projects.
- Hatay, M. ve Charalambous, G.** (2015) *The post-Annan generation: Student attitudes towards the Cyprus problem*. Lefkoşa: PRIO Cyprus Centre ve Friedrich-Ebert Stiftung.
- Honwana, A.** (2012) *The Time of Youth: Work, Social Change and Politics in Africa*. Sterling VA: Kumarian.
- Honwana, A.** (2013) 'Youth, Waithood, and Protest Movements in Africa', *African Arguments*, 12 Ağustos. Bkz.: <https://africanarguments.org/2013/08/12/youth-waithood-and-protest-movements-in-africa-by-alcinda-honwana/>.
- Jarraud, N., Louise, C. ve Filippou, G.** (2013) 'The Cypriot Civil Society movement: a legitimate player in the peace process?', *Journal of Peacebuilding & Development*, 8(1), s. 45–59.
- Kanol, D.** (2013) 'To Vote or Not to Vote? Declining Voter Turnout in the Republic of Cyprus', *The Cyprus Review*, 25(2), s. 59–72.
- Lordos, A.** (2009) 'From Secret Diplomacy to Public Diplomacy: How the Annan Plan Referendum Failure Earned the Cypriot Public a Seat at the Negotiating Table', in A. Varnava and H. Faustmann (eds) *Reunifying Cyprus: The Annan Plan and Beyond*. New York: I.B. Tauris, s. 163–179.
- Lordos, A., Kaymak, E. s Tocci, N.** (2009) *A People's Peace in Cyprus: Testing Public Opinion on the options for a comprehensive settlement*, Centre for European Policy Studies.
- McEvoy-Levy, S.** (2001) 'Youth as Social and Political Agents: Issues in Post-settlement Peace Building', *Kroc Institute Occasional Paper*, s. 1–40.
- Özdem, A. ve Podder, S.** (2015) *Youth in Conflict and Peacebuilding: Mobilization, Reintegration and Reconciliation*. New York: Palgrave Macmillan.
- Özgür, E., Köprülü, N. ve Reuchamps, M.** (2017) 'Drawing Cyprus: Power-sharing, identity and expectations among the next generation in northern Cyprus', *Mediterranean Politics* 24(2) , s. 1–23.
- Pimond, M. ve diğerleri.** (2019) *Breaking the pattern of deadlock in the Cyprus Peace Process: Lessons learned from the Security Dialogue Initiative in Cyprus*. Geneva. Bkz.: [https://www.interpeace.org/wp-content/uploads/2019/09/PIP\\_5\\_Cyprus-web.pdf](https://www.interpeace.org/wp-content/uploads/2019/09/PIP_5_Cyprus-web.pdf).
- Sözen, A.** (2007) 'The Cyprus Negotiations and the Basic Parameters: From the 1963 Inter-communal Negotiations to the Annan Plan', A paper presented at the conference *The Cyprus Conflict: Looking Ahead in Eastern Mediterranean University*, 7-8 Mayıs, s. 1–21.
- UN S/RES/2250** (2015) *BM Güvenlik Konseyi 2250 Sayılı Kararı (2015)*. Bkz.: [https://undocs.org/S/RES/2250\(2015\)](https://undocs.org/S/RES/2250(2015)).
- UN S/RES/2419** (2018) *BM Güvenlik Konseyi 2419 sayılı Kararı (2018)*. Bkz.: [https://undocs.org/S/RES/2419\(2018\)](https://undocs.org/S/RES/2419(2018)).
- BM Genel Sekreteri** (2020) *Gençlik, Barış ve Güvenlik hakkında raporu*.
- UNDP** (2009) *Cyprus Human Development Report: Youth in Cypus*.
- World Bank ve EU** (2019) *The Pulse of Reunification: Thinking Behaviorally in Cyprus*. Bkz.: <https://www.abbilgi.eu/assets/docs/eu-funded-wb-survey-the-pulse-of-reunification-may-2019.pdf>.
- Yücel, D. ve Psaltis, C.** (2019) 'Intergroup contact and willingness for renewed cohabitation in Cyprus: Exploring the mediating and moderating mechanisms', *Group Processes and Intergroup Relations* 23(4), s. 578-597.

## EK I: ANKET

## DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER

## Cinsiyet

Erkek	1
Kadın	2

## Kaç yaşındasınız?

## SİYASET

## 1. Genel olarak düşündüğünüzde siyasetle ne kadar ilgilisiniz?

Hiç ilgilenmiyorum	1
Az ilgiliyim	2
Biraz ilgiliyim	3
İlgiliyim	4
Çok fazla ilgiliyim	5

## 2. Kıbrıs Cumhuriyeti/KKTC'de son yapılan genel seçimlerde oy verdiniz mi?

Evet	1	2.1'le devam edin
Hayır	2	3 ile devam edin

## 2.1. 'EVET' YANITINI VERENLERE YÖNELTİLECEKTİR | Hangi partiye oy verdiniz?

Demokratik Seferberlik – <b>DİSİ</b>	1
Emekçi Halkın İlerici Partisi – <b>AKEL</b>	2
Demokrat Parti - <b>DIKO</b>	3
Sosyal Demokratlar Hareketi – <b>EDEK</b>	4
Ekolojistler Hareketi - <b>KOSP</b>	5
Ulusal Halk Cephesi - <b>ELAM</b>	6
Vatandaşlar İttifakı - <b>SYPOL</b>	7
Dayanışma Hareketi - <b>KA</b>	8
Diğer	9

Cumhuriyetçi Türk Partisi - <b>CTP</b>	1
Ulusal Birlik Partisi - <b>UBP</b>	2
Demokrat Parti - <b>DP</b>	3
Toplumcu Demokrasi Partisi – <b>TDP</b>	4
Halkın Partisi - <b>HP</b>	5
Yeniden Doğuş Partisi - <b>YDP</b>	6
Birleşik Kıbrıs Partisi - <b>BKP</b>	7
Toplumcu Kurtuluş Partisi-Yeni Güçler – <b>TKP-YG</b>	8
Milliyetçi Demokrasi Partisi – <b>MDP</b>	9
Diğer	10

## 3. 2019 yılında gerçekleştirilen Avrupa parlamentosu seçimlerinde oy verdiniz mi?

Evet	1	3.1'le devam ediniz
No	2	4 ile devam ediniz

## 3.1. 'EVET' YANITINI VERENLERE YÖNELTİLECEKTİR | Hangi partiye oy verdiniz?

Demokratik Seferberlik – <b>DİSİ</b>	1
Emekçi Halkın İlerici Partisi   AKEL Sol Yeni Güçler – <b>AKEL</b>	2
Demokrat Parti - <b>DIKO</b>	3
Sosyal Demokratlar Hareketi – <b>EDEK</b>	4
İttifak-Ekologlar - <b>KOSP/SYPOL</b>	5
Ulusal Halk Cephesi - <b>ELAM</b>	6
Demokratik İttifak - <b>Dİpa</b>	7
Diğer	9
Yasemin Hareketi	

## 4. Aşağıdaki kurumlar/kişilere ne kadar güveniyorsunuz (sırayla okuyunuz)?

	Hiç güvenmiyorum	Çok az güveniyorum	Biraz güveniyorum	Çok güveniyorum	Tamamıyla güveniyorum
Cumhurbaşkanı	1	2	3	4	5
Hükümet	1	2	3	4	5
Meclis	1	2	3	4	5
Siyasi partiler	1	2	3	4	5
Siyasetçiler	1	2	3	4	5
Yargı	1	2	3	4	5
Rahip/imamlar	1	2	3	4	5
Polis	1	2	3	4	5
Asker	1	2	3	4	5
Üniversiteler	1	2	3	4	5
Basın	1	2	3	4	5
Sosyal medya	1	2	3	4	5
BM Genel Sekreteri	1	2	3	4	5
BM İyi Niyet Misyonu	1	2	3	4	5
Avrupa Birliği	1	2	3	4	5

## GEÇİŞ NOKTALARI/DİĞER TOPLUMLA İLİŞKİLER

## 5. Adanın iki tarafı arasında daha fazla geçiş noktaları açılmasını ne kadar destekliyorsunuz?

Kesinlikle desteklemiyorum	1
Desteklemiyorum	2
Ne destekliyorum, ne desteklemiyorum	3
Destekliyorum	4
Kesinlikle destekliyorum	5
Bilmiyorum	99

**6. Adanın diğer tarafına ne sıklıkla geçiyorsunuz?**

SEÇENEKLERİ OKUMAYINIZ

Her gün	1	6.1 ile devam ediniz
Haftada bir kez	2	
Haftada birkaç kez	3	
Ayda bir kez	4	
2-3 ayda bir	5	
4-6 ayda bir	6	
Yılda bir kez	7	
Çok nadir	8	6.3 ile devam ediniz
Sadece bir veya iki kez gittim	9	
Hiçbir zaman	10	

**6.1. En son ne zaman diğer tarafa geçtiniz?**

SEÇENEKLERİ OKUMAYINIZ

Bugün	1	6.2 ile devam ediniz
Dün	2	
Bu hafta	3	
Geçtiğimiz hafta	4	
Geçen ay	5	
Son 2-3 ay içinde	6	
Son 4-6 ay içinde	7	
Geçtiğimiz yıl	8	

**6.2. Hangi sebeplerden ötürü diğer tarafa geçtiğinizi belirtebilir misiniz? Birden fazla belirtebilirsiniz. (Serbest yanıt)****6.3. 'ÇOK NADİR' VE 'HİÇBİR ZAMAN' ŞEKLİNDE YANIT VERENLERE YÖNELTİLECEKTİR****Diğer tarafı gitmemenizin sebepleri nelerdir? Birden fazla belirtebilirsiniz. (Serbest yanıt)****7. Diğer toplulmdan arkadaşınız var mı?**

Evet	1	8 ile devam ediniz
Hayır	2	7.1 ile devam ediniz

**7.1. OLUMSUZ YANIT VERENLERE YÖNELTİLECEKTİR****Kıbrıslı Rum | Kıbrıslı Türk arkadaşınız olmamasının sebepleri nelerdir? (Serbest yanıt)****8. Kıbrıslı Rumlar | Kıbrıslı Türkler ile ne sıklıkla iletişim kuruyorsunuz?**

Hiç iletişim kurmuyorum	1	9 ile devam ediniz
Çok Nadir	2	8.1 ile devam ediniz
Ara sıra	3	
Sıklıkla	4	
Çok sık	5	

**8.1. En son Kıbrıslı Rumlar | Kıbrıslı Türkler ile nerede iletişim kurdunuz?**

BİRDEN FAZLA YANIT VERİLEBİLİR

Evde	1
İki toplulmlu buluşmalar/etkinlikler	2
Mahallede	3
İş yerinde	4
Üniversitede	5
Sosyal ortamda (kafe, mağaza, restoran, alışveriş merkezi vb.)	6
Sosyal medya (Twitter, Facebook)	7
Diğer (Lütfen belirtin)	8

**9. Size bazı cümleler okuyacağım ve sizden her bir cümle için kabul edilebilir olup olmadığını söylemenizi isteyeceğim.**

	Kabul edilemez	Kabul edilebilir	Bilmiyorum
Ailenizden bir kişinin Kıbrıslı Rum ya da Kıbrıslı Türk kız arkadaşı /erkek arkadaşı olması	1	2	99
Ailenizden bir kişinin Kıbrıslı Rum ya da Kıbrıslı Rum ile evlenmesi	1	2	99
Yakın bir Kıbrıslı Rum veya Kıbrıslı Türk arkadaş sahibi olmak	1	2	99
Kıbrıslı Rum veya Kıbrıslı Türkler ile aynı mahallede yaşamak	1	2	99
Kıbrıslı Rum veya Kıbrıslı Türkler ile aynı şehirde yaşamak	1	2	99
Kıbrıslı Rum veya Kıbrıslı Türkler ile aynı yerde çalışmak	1	2	99
Kıbrıslı Rum veya Kıbrıslı Türk iş ortağınızın olması	1	2	99
İşverenin Kıbrıslı Rum veya Kıbrıslı Türk olması	1	2	99
Kıbrıslı Rum veya Kıbrıslı Türk çocukların aynı okula gitmesi	1	2	99
Kıbrıslı Rum veya Kıbrıslı Türkler ile aynı kafe/barlara gitmek	1	2	99
Cumhurbaşkanının Kıbrıslı Rum veya Kıbrıslı Türkler olması	1	2	99

**KIBRIS'TA BARIŞ****10. Kıbrıs sorununa yönelik görüşmelerin/girişimlerin sorunun çözümünü sağlayacağını düşünüyor musunuz?**

Evet	1
Hayır	2
Emin değilim	3

**11. Sizce Kıbrıs sorunu ne zaman çözüme ulaşabilir?**

**12. Size okuyacağım ifadelere ne kadar katılıyorsunuz:**

	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne katılıyorum, ne katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
Gençler Kıbrıslı Rum ve Türkler arasında köprü kurmak istiyorlar	1	2	3	4	5
Gençler siyasette yeterli temsiliyete sahiptir	1	2	3	4	5
Gençlerin Kıbrıs sorununa barışçıl bir çözüm bulunması konusunda sorumluluğu vardır	1	2	3	4	5
Gençlerin Kıbrıs sorununun barışçıl çözümü üzerinde etkisi vardır	1	2	3	4	5
Çözüme yönelik bir ilerleme uluslararası aktörlerin teşviğine dayanmaktadır	1	2	3	4	5

**13. Kıbrıs sorununun çözümüyle ilgili olarak aşağıda verilen çözüm önerilerini ne ölçüde destekliyorsunuz?**

OLASI ÇÖZÜMLERİ OKUYUN. SIRAYI ATLAYARAK OKUYUN

	Kesinlikle desteklemiyorum	Desteklemiyorum	Ne destekliyorum, ne desteklemiyorum	Destekliyorum	Kesinlikle destekliyorum
Üniter devlet/tek devlet	1	2	3	4	5
İki kesimli, iki toplumlu federasyon	1	2	3	4	5
Mevcut durumun/statükonun devamı	1	2	3	4	5
İki kurucu devletten oluşacak bir konfederasyon	1	2	3	4	5
Uluslararası tanınırlığı olan iki ayrı devlet	1	2	3	4	5

**14. Bugün sahip olduğunuz bilgilerle, iki toplum liderlerinin kabul edeceği bir referandum olması halinde önerilen çözüm lehine mi (EVET) ya da aleyhine mi (HAYIR) oy kullanırsınız?**

Evet	1
Hayır	2
Kararsız	3

**DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERLE İLGİLİ SORULARIN DEVAMI****Eğitim durumunuzu öğrenebilir miyim?**

İlkokul	1
Alt orta eğitim (lisenin 3. sınıf)	2
Lise	3
Üniversite	4
Yüksek lisans	5
Doktora	6

**Bölgenin türü**

Kent	1
Kırsal	2

**Hangi bölgede yaşıyorsunuz?**

Lefkoşa	1	Lefkoşa	1
Limasol	2	Girne	2
Larnaka	3	Gazimağusa	3
Baf	4	Güzelyurt	4
Mağusa	5	İskele	5

**Mevcut çalışma durumunuz nedir?**

Tam zamanlı	1
Yarı zamanlı	2
Öğrenci	3
Serbest meslek	4
İşsiz	5
Asker	6
Diğer	7

**Anne veya babanız veya her ikisi de göçmen (yerinden edilmiş) mi? Diğer bir deyişle, 1974 öncesinde Güney’de yaşamış(lar) mı?**

Evet	1
Hayır	2
Bilmiyorum	99

*Aşağıdaki sorular sadece Kıbrıs Türk tarafı içindir*

**Anne ve babanızın doğum yerini öğrenebilir miyim?**

**Vatandaşlığınız ...?**

KKTC	1
Türkiye	2
Diğer	3

**1 YANITI VERENLERE YÖNELTİLECEKTİR | Kıbrıs Cumhuriyeti vatandaşlığınız da var mı?**

Evet	1
Hayır	2



## ÖZGEÇMİŞ

**Dr. Cihan Dizdaroğlu** Coventry Üniversitesi bünyesindeki Güven, Barış ve Sosyal İlişkiler Merkezi'nde Marie-Curie doktora sonrası araştırmacısı ve yardımcı docent olarak görev yapmaktadır. Aynı zamanda Kadir Has Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nde öğretim görevlisi ve Uluslararası İlişkiler dergisi yardımcı editörüdür.

Dr. Dizdaroğlu doktorasını Kadir Has Üniversitesi Uluslararası İlişkiler alanında tamamlamıştır. Daha önceleri, 2017-2018 arasında Kadir Has Üniversitesi Türkiye Çalışmaları Merkezi Müdürlüğü ve 2009-2018 arasında Uluslararası İlişkiler Konseyi Derneği'nde proje koordinatörlüğü yapmıştır.

Akademik araştırma alanları arasında Barış ve Çatışma Çalışmaları, Kıbrıs, Gençlik, Türkiye-AB ilişkileri, Türk-Yunan ilişkileri ve Kıbrıs Sorunu özelinde Türk Dış Politikası ile NATO-AB ilişkileri bulunmaktadır.

## KÜNYE

**PRIO Cyprus Centre**

P.O. Box 25157 | 1307 Nicosia, Cyprus

Email: [cypruscentre@prio.org](mailto:cypruscentre@prio.org)

[www.prio.org/cyprus](http://www.prio.org/cyprus)

PRIO, araştırmacılarını ve araştırma görevlilerini, çalışmalarını hakem değerlendirmesi süreciyle akademik dergilerde ve kitap dizileri yanında, PRIO'nun kendi Raporu, Belgesi ve Kısa Siyaset Analiziseleri olarak yayınlama konusunda teşvik eder. Bu serilerin yayına hazırlanmasında temel bir kalite kontrol uygulamakla birlikte, PRIO siyasi konularda herhangi bir görüşe sahip değildir. Araştırmacılarımızı kamuya açık tartışmalarda etkin olarak yer almak konusunda teşvik ediyor ve onlara tam düşünce özgürlüğü sağlıyoruz. Dolayısıyla, yayınlarımızda ifade edilen hipotez, teori, bulgu ve görüşlerin sorumluluk ve onuru yazarların kendilerine aittir.

**Friedrich Ebert Vakfı**

Kıbrıs Bürosu

20 Stasandrou, Apt. 401 | 1060 Nicosia | Cyprus

Sorumlu Kişi:

Hubert Faustmann | Direktör

Telefon: +357 22 37 73 36

E-mail: [office@fescyprus.org](mailto:office@fescyprus.org)

[www.fescyprus.org](http://www.fescyprus.org)

Email:

[office@fescyprus.org](mailto:office@fescyprus.org)

© Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) and Peace Research Institute Oslo (PRIO), 2020

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin/sahiplerinin yazılı izni olmadan kopyalanamaz, erişim sistemlerinde saklanamaz veya elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da başka birşekil veya yolla kullanılamaz.



# KENDİ KENDİNE KONUŞMANIN ÖTESİNE GEÇMEK:

## Siyaset, Barış ve Toplumlararası İletişim Üzerine Gençliğin Algıları

Gençlik, günlük hayattaki etkileşimleri, iletişimleri ve aktiviteleriyle kendi toplumları içinde toplumsal güven ve toplumsal uyumu inşa eden jenerasyondur. Gençliğin taleplerini anlayabilmek, geleceğe dair umutları, diğer topluma yönelik algıları, barış sürecine ve/veya bir arada yaşamaya hazır olup olmadıkları konusunda varsa değişimleri gözlemleyebilmek için gençliğin tutum ve eğilim-

lerinin düzenli aralıklarla değerlendirilmesi önem arz etmektedir. Bu politika notu, görmezden gelinen Kıbrıs gençliğinin siyaset, barış ve toplumlararası iletişim konusundaki algılarını Ada'nın her iki tarafında telefon yoluyla gerçekleştirilen anket çalışması çerçevesinde analiz etmektedir. Politika notu, anket bulguları çerçevesinde Kıbrıs gençliğinin karar alma ve

barış sürecine katılımlarını sağlayacak kapsamlı politika önerileri ve eylem planlarını da içermektedir. Bu eylem planlarının uygulanması halinde, Kıbrıs'ın diğer ülkelere örnek teşkil edebilecek ve BM Güvenlik Konseyi'nin 2250 sayılı kararının başarılı bir şekilde uygulandığı nadir bir örnek olabileceğine işaret etmektedir.